

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

15 maart 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de inwerkingtreding van de wet van 13 maart 2003 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de adoptie betreft en van de wet van 24 april 2003 tot hervorming van de adoptie

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over adoptieprocedures

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de regeling voor dove personen in Vlaamse en Brusselse ziekenhuizen

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het gezondheidspreventiebeleid

Vraag om uitleg van de heer Erik Tack tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de preventie van baarmoederhalskanker

Vraag om uitleg van de heer Marnic De Meulemeester tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de resultaten van de campagne ter bestrijding van baarmoederhalskanker

Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de totstandkoming van het actieplan armoedebestrijding

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de verdere subsidiëring van het project 'Time-Out' rond partnergeweld

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borgh tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het fiscaal stimuleren van de bouw van ouderenvoorzieningen, andere dan service-flats

Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over een oplossing voor de verschillende behandeling van de mantelzorgers in het kader van de zorgverzekering, al naar gelang de zorgbehoevende in het Vlaamse Gewest dan wel in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest woont

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stijging van het aantal jonge kinderen met eetstoornissen

Vraag om uitleg van mevrouw Greet Van Linter tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het veroorzaken van klaplong door te luide muziek

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de tweede ronde van de federale Staten-Generaal voor de Gezinnen

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Jans tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de aanpassing van de regelgeving van kwaliteitszorg voor de Centra voor Functionele Revalidatie

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Jans tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de operationalisering van het inzagerecht van de gebruiker bij multidisciplinaire verslagen voor het Vlaams Fonds

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Dinsdag 15 maart 2005

Voorzitter: de heer Luc Martens

– *De vragen om uitleg worden gehouden om 14.07 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de inwerkingtreding van de wet van 13 maart 2003 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de adoptie betreft en van de wet van 24 april 2003 tot hervorming van de adoptie

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over adoptieprocedures

De voorzitter: Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van mevrouw Van Steenberge tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de inwerkingtreding van de wet van 13 maart 2003 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de adoptie betreft en van de wet van 24 april 2003 tot hervorming van de adoptie, en van de heer Caron tot minister Vervotte, over adoptieprocedures.

Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Mijnheer de voorzitter, de wet van 13 maart 2003 en de wet van 24 april 2003 hebben ingrijpende wijzigingen aan het adoptierecht aangebracht. Twee jaar later beschikken we nog steeds niet over KB's om deze wetten ten uitvoer te brengen. Vooraleer deze KB's kunnen worden opgesteld, moet een samenwerkingsakkoord met de gemeenschappen worden afgesloten. Zoals vaak het geval is, zijn de bevoegdheden inzake adoptie enigszins gesplitst. Grote onderdelen van de bevoegdheden inzake adoptie berusten bij de gemeenschappen.

In februari 2004 is een ontwerp van samenwerkingsakkoord met de gemeenschappen opgesteld. De eerste richtlijn van dit ontwerp stelde dat de adoptieprocedure verder moest worden uitgewerkt en dat de verschillende bevoegdheden op de verschillende bestuursniveaus op elkaar moesten worden afgestemd. De tweede richtlijn van het ontwerp betrof de oprichting van een commissie voor overleg en follow-up. Deze commissie moest de inwerkingtreding van het samenwerkingsakkoord bevorderen en de regelmatige uitwisseling van informatie, documentatie en uniforme statistieken waarborgen. Aangezien we een jaar later nog altijd niets over dit samenwerkingsakkoord hebben vernomen, zou ik de minister graag een paar vragen stellen.

Mevrouw de minister, is ondertussen een samenwerkingsakkoord met de gemeenschappen afgesloten? Zo ja, wat zijn de krachtlijnen van dit samenwerkingsakkoord? Zo neen, wanneer zal dan uiteindelijk een dergelijk akkoord worden afgesloten? Hebt u al een visie op de krachtlijnen van het samenwerkingsakkoord? Hoe zal de landelijke en interlandelijke adoptieprocedure eruitzien? Aangezien de vraag om uitleg van de heer Caron hierop betrekking heeft, zal ik geen verdere vragen over de procedure stellen.

Hoe kunnen kandidaat-adoptanten tijdig over hun rechten worden ingelicht? Conform de overgangsmaatregel die in artikel 21 van de wet van 24 april 2003 staat omschreven, beschikken de kandidaat-adoptanten over een aantal rechten. Het is evenwel nog niet duidelijk wanneer en hoe ze hierover zullen worden ingelicht.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, een aantal ouders van adoptiekinderen hebben me

Caron

aangesproken over de manier waarop de aanpak van de adoptieorganisatie Ray of Hope is misgelopen. Uit hun verhaal blijkt dat in de loop van 2001 een aantal zaken fout zijn gelopen. De nieuwe regelgeving is overigens gedeeltelijk een gevolg van de problemen die we in het verleden met de procedure hebben gekend. De voorzitter weet uit eigen ervaring dat het hier een moeilijke en delicate problematiek betreft. Dit heeft natuurlijk niet enkel met de werking van deze ene organisatie te maken. We zijn er in Vlaanderen gewoon nog altijd niet in geslaagd om deze materie goed te regelen.

Blijkbaar heeft Ray of Hope met de afkomst van adoptiekinderen geknoeid. Voor de adoptanten en hun families lijkt dit me het ergste wat kan gebeuren. Verschillende gedupeerde ouders hebben reeds al het mogelijke gedaan om de herkomst van hun adoptiekinderen te achterhalen. Dit is geenszins een sinecure gebleken. Ik wil hier trouwens aan toevoegen dat met het verloop van de adoptieprocedure zelf ook een aantal zaken zijn misgelopen.

Ondertussen is het voor iedereen duidelijk dat Ray of Hope niet helemaal in orde was. Kind en Gezin, de toezichthoudende instantie, was hiervan op de hoogte en twijfelde aan de deontologische houding van Ray of Hope. Er is zelfs geprobeerd om de betrokken ouders tot een vaststellingsovereenkomst over de herkomst van hun kinderen te overhalen. De ouders willen het hier evenwel niet bij laten. Het gaat hem niet om geld. Ik vind trouwens dat we blij mogen zijn dat het eens niet om geld draait. Het gaat hier om menselijkheid en om de manier waarop met kinderen en adoptanten wordt omgegaan.

De ouders hebben reeds een lange weg afgelegd. Ze hebben zich tot de klachtendienst van Kind en Gezin en tot de Ombudsman van de Vlaamse Gemeenschap gewend. Ik wil hier niet heel het dossier overlopen. De voorbije weken heb ik hierover ongelooft veel materiaal verzameld. Ten slotte hebben de ouders bij de onderzoeksrechter van Dendermonde een klacht tegen Ray of Hope en tegen Kind en Gezin ingediend. Ik wil hier uiteraard niet beweren dat Kind en Gezin de facto in de fout is gegaan. Dat de verantwoordelijke overheidsdienst hierbij wordt betrokken, maakt gewoon deel uit van de procedure.

De aanklacht luidt misbruik van vertrouwen. Dit is een zware beschuldiging. Met deze problematiek

zijn we al jaren op de sukkel, en de zware woorden zijn niet van de lucht. Daarom probeer ik zelf het gebruik van zulke woorden te vermijden, en leg ik het liefst de nadruk op het humane aspect.

De ouders zeggen dat trouwens ook zelf. Het aanklagen van de organisatie zou niet de bedoeling hebben in discussie te gaan over het adopteren van een kind op zelfstandige basis, wat ook in de nieuwe wetgeving mogelijk blijft, of over de adoptie via een erkende organisatie. Het is voor hen gewoon het enige middel om de overheid ertoe aan te zetten de passende maatregelen te nemen.

De erkenning van Ray of Hope werd ingetrokken, ik geloof door minister Vogels. Na een kortgeding bij de Raad van State heeft minister Byttebier echter opnieuw een erkenning moeten verlenen, of heeft zij gemeend die te moeten verlenen, dat laat ik zonder verder oordeel in het midden. Ze stelde in een brief dat ze daartoe verplicht was om administratieve redenen. Zo kon Ray of Hope voor een jaar verder werken. Binnenkort verstrijkt dat jaar.

Ray of Hope is vooral in Sri Lanka actief, een land dat het overigens niet zo nauw neemt met de toepassing van het verdrag inzake de rechten van het kind. Dat is trouwens een bewijs dat Kind en Gezin het niet gemakkelijk heeft met de controle op buitenlandse adoptiekanalen.

Mijn vraag staat niet alleen. Ook in de beleidsnota is al een aanzet gegeven. Voor de gelegenheid heb ik de bespreking van de beleidsnota en de antwoorden daarop nog eens doorgenomen. Dat is een uitstekend instrument om ons te informeren. Het is duidelijk uitdrukkelijk de bedoeling hieraan te werken.

Twee dingen lopen hier dooreen: de problematiek van Ray of Hope en de algemene problematiek. Daar zijn zowel federale aspecten aan, als Vlaamse regionale aspecten. Het valt op dat geen van beide overheidsniveaus op dit ogenblik klaar is met de uitvoeringsbesluiten bij respectievelijk hun wet en hun decreet. Vandaar mijn vragen.

Mevrouw de minister, wanneer bent u van plan te beginnen met de in uw beleidsnota aangekondigde evaluatie van het adoptiedecreet? Hoe ver staat het met de uitwerking van een nieuwe procedure? Bestaat er momenteel een centraal informatiepunt voor ouders en kinderen met vragen over de af-

Caron

komst van het adoptiekind? Bent u van plan met zo'n loket te beginnen, en zullen de adoptieverenigingen daarbij betrokken worden?

Wordt er overleg gepleegd tussen de gewesten en de federale regering over de implementatie van de federale adoptiewet? In welke mogelijkheden of middelen voorziet u om bijvoorbeeld overheidsinstanties meer controle te laten uitoefenen op het correcte verloop van interlandelijke adoptieprocedures? Wanneer zult u een uitspraak doen over de voorlopige erkenning van de organisatie Ray of Hope, die binnenkort afloopt? Wat zijn uw intenties terzake?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, collega's, zoals aangekondigd bij de bespreking van de beleidsnota, wensen we inderdaad het adoptiedecreet te evalueren. We zijn daar volop mee bezig.

Het is belangrijk dat de kern van het adoptiedecreet behouden blijft, namelijk alles wat te maken heeft met adoptiebemiddeling. Ook de opsomming van de taken van de adoptiediensten zal ongewijzigd blijven. Het gaat bijvoorbeeld over samenwerking met de buitenlandse kanalen, een transparante schriftelijke overeenkomst met de adoptanten, en een omschrijving van wat een adoptiebemiddeling in de toekomst inhoudt. De verdere professionalisering van de adoptiediensten blijft uiteraard het uitgangspunt.

Ik zal binnenkort een voorstel tot wijziging van het decreet doen, dat vooral te maken zal hebben met de vereenvoudiging van de subsidies van de overheid aan de kandidaat-adoptant. Dat zal binnenkort in het parlement besproken worden.

Op dit moment kunnen zowel ouders als kinderen met vragen over afkomst terecht bij het zoekregister. Als de adoptie gebeurd is via een erkende dienst, dan wordt naar die dienst doorverwezen, en moet die de verdere afhandeling en de zoektocht doen. Zo niet, dan is het de taak van het zoekregister verder op pad te gaan. Het zoekregister wordt gesubsidieerd door Kind en Gezin.

In het nieuwe decreet is voorzien in een centrale archivering van alle adoptiedossiers bij de Vlaamse

centrale autoriteit. Dat zal niet alleen gelden voor de nieuwe dossiers, maar ook voor alle andere dossiers, die immers aan het centraal archief moeten worden overgedragen. Zo krijgen we een centraal meldpunt. Er zal ook een Vlaamse adoptieambtenaar zijn, die onder andere zal zorgen voor de inzage in de adoptiedossiers.

Er is al herhaaldelijk overleg geweest tussen de gemeenschappen en de minister van Justitie. Dat overleg is nu afgerond, en binnen de veertien dagen zullen we overgaan tot de ondertekening van het samenwerkingsakkoord. Uiteraard dien ik dan een instemmingsdecreet in in het parlement, en dan kan erover gedebatteerd worden. De krachtlijnen daarvan zijn de volgende.

Er zijn afspraken gemaakt over de voorbereiding, het maatschappelijk onderzoek en het bewaren van adoptiedossiers. Er zal een commissie opgericht worden voor overleg en voor de opvolging van de adoptieprocedures, het adoptiedecreet en alles wat daarmee te maken heeft. De kandidaat-adoptanten kunnen voor alle informatie, zowel over de komende nieuwe wetgeving als over de overgangsmaatregelen, terecht bij Kind en Gezin, dat ervoor zorgt dat de informatie beschikbaar is.

Het toezicht op het correct verloop wordt met de nieuwe federale wetgeving sluitend gemaakt en verplicht georganiseerd. Er is voor het centraal gezag van de gemeenschappen een belangrijke taak weggelegd, want via het adoptiedecreet zullen ze een belangrijke rol spelen. Ze zullen onder meer bevoegd zijn om controle uit te oefenen op de buitenlandse kanalen van autonome adoptie-initiatieven en de erkende diensten. De opdracht bestaat onder meer in het bevorderen van de samenwerking met de buitenlandse overheden, in het belang van de rechten van het kind. Er is hier terecht gesteld dat dit budgettaire consequenties heeft, want zo'n taak impliceert de organisatie van zendingen die controle uitoefenen.

De toestand bij Ray of Hope wordt nauwlettend opgevolgd. De laatste inspectie is gebeurd op 27 december 2004. Er is een verlenging tot 30 december 2006 toegekend. De inspectie heeft vastgesteld dat aan alle erkenningsvoorwaarden is voldaan. Wat Sri Lanka betreft, heeft de inspectie geen aanwijzingen gevonden dat de erkenningsvoorwaarden worden overtreden.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Ik dank de minister voor haar antwoord. Mijn vraag was vooral ingegeven door de vaststelling dat er twee jaar na de publicatie van de wet nog niets is gebeurd. Aangezien hier wordt gezegd dat op korte termijn een ontwerp van instemmingsdecreet zal worden ingediend, stel ik geen verdere vragen. We hebben dan de gelegenheid om hierover uitgebreid te debatteren.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Wat de eerste zes vragen betreft, ben ik zeer tevreden met het antwoord. Ik ben erg blij dat een en ander in beweging komt. Ik ben niet goed geplaatst om een oordeel te vellen over Ray of Hope. Ik ga ervan uit dat de inspectie correct controleert. De zaak toont nogmaals aan dat het nodig is om de algemene regelgeving te verbeteren en het toezicht op buitenlandse adoptiekanaalen zelf te organiseren. Dat zal op middellange termijn mogelijke problemen kunnen voorkomen. Ik dank de minister voor haar antwoord.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: De minister kondigt aan om na het paasreces het ontwerp van instemmingsdecreet hier voor te leggen. Ze is ook bezig met een evaluatie van de adoptiedecreten. Is het mogelijk om beide zaken samen te bespreken? Dat zou een nuttige discussie kunnen opleveren.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Ik wil zeker niet het instemmingsdecreet op de lange baan schuiven. Als u dat wenst, kunnen we een algemeen overzicht geven van de wijze waarop we de evaluatie van het adoptiedecreet opvatten. De algemene context kan worden uiteengezet. Toch wil ik vragen om de wetgevende aspecten apart te behandelen, want anders bestaat het gevaar dat het instemmingsdecreet op de lange baan wordt geschoven. Men moet ook goed beseffen dat aanpassingen van het adoptiedecreet budgettaire consequenties hebben.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de regeling voor dove personen in Vlaamse en Brusselse ziekenhuizen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Stevens tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de regeling voor dove personen in Vlaamse en Brusselse ziekenhuizen.

Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, beste collega's, u weet dat men in ziekenhuizen soms lang moet wachten. Dat leidt voor dove mensen tot bijkomende problemen. Het Vlaams Fonds voor de Integratie van Personen met een Handicap zorgt ervoor dat dove mensen achttien tolkuren per jaar krijgen. Ze kunnen dat gebruiken voor privé-doeleinden – bijvoorbeeld om naar de notaris of de dokter te gaan. Men kan een verdubbeling van dat aantal uren aanvragen. Een bevriend echtpaar moest onlangs in het ziekenhuis vier uur wachten vooraleer het bij de specialist belandde waarmee het een afspraak had gemaakt. Dat bezoek kostte het echtpaar dus meer dan een vijfde van het aantal tolkuren.

Ziekenhuizen hebben allerlei voorzieningen en aanpassingen die het personen met een fysieke handicap gemakkelijker maken, zoals aangepaste liften, schuifdeuren, hellende vlakken en dergelijke. Voor dove mensen is echter in niets voorzien. Vandaag moeten dove mensen zelf een tolk meebrengen naar de consultatie. Als ze moeten wachten, draaien de dove mensen ervoor op, want zij vergoeden zelf hun tolk. Kan dat probleem worden weggevoerd?

Wat gebeurt er als een dove persoon een spoedopname ondergaat of met de ziekenwagen wordt weggevoerd? In dat geval is geen tolk voorhanden. In dat soort van gevallen is communicatie tussen de patiënt en de verpleegkundigen soms heel belangrijk. De dove persoon kan zijn probleem niet uitleggen, waardoor er misverstanden ontstaan en soms een slechte behandeling wordt toegediend. We kunnen een parallel maken met de situatie van de Vlamingen in de Brusselse ziekenhuizen, want zij worden ook niet geholpen in hun eigen taal.

Stevens

Voor dove mensen doet zich dezelfde situatie voor, zowel in Brusselse als in Vlaamse ziekenhuizen. Ik denk dat het een goed idee is ervoor te zorgen dat in grotere ziekenhuizen een doventolk aanwezig is, of minstens een persoon met een basiskennis gebarentaal.

Mevrouw de minister, hoe is de situatie op dit ogenblik? Bent u op de hoogte van de problematiek? Welke initiatieven kunt u nemen om deze problematiek aan te pakken?

Kunt u overleg plegen met de federale minister van Volksgezondheid en Sociale Zaken? Kunt u zelfstandig initiatieven nemen op deze terreinen?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mevrouw Stevens, het door u aangehaalde denkkader is zeer interessant. We moeten toegeven dat er nog niet over werd nagedacht. In het verleden was de problematiek van de communicatie van dove personen in het ziekenhuis nog niet het voorwerp van specifieke acties of initiatieven binnen het gezondheidsbeleid.

Wat u suggereert, is zinvol. We zoeken steeds naar mogelijkheden om de uren van de doventolken zo goed mogelijk ter beschikking te stellen en ze zo goed mogelijk te laten benutten door personen met gehoorproblemen.

Het denkkader dat u hier voorstelt, is de moeite om mee te nemen. We zullen hierover een overleg moeten opzetten met de federale overheid. De federale minister van Volksgezondheid is bevoegd om het budget voor de werkingskosten te bepalen dat elk ziekenhuis ontvangt van de overheid.

Het federale budget voorziet, onder bepaalde voorwaarden, in een vergoeding voor interculturele bemiddelaars. Het is interessant over dat denkspoor – waarbij al een budget ter beschikking is voor communicatie – het debat te openen en te bekijken of het kan worden verruimd tot de communicatie voor dove personen. Hierdoor kunnen de middelen in het ziekenhuis efficiënt worden ingezet.

Ik zal dit onderwerp ter sprake brengen op de interministeriële conferentie. Ik wil nagaan of de

federale minister bereid is verdere initiatieven te nemen.

Ik kan zelf het aantal uren van de doventolken verhogen. Ik heb ook een besluit in die richting opgesteld, maar het ligt nog bij de Inspectie van Financiën. Hierover kan ik dus geen nieuwe informatie medelen.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mevrouw de minister, ik ben blij te vernemen dat u deze problematiek op de agenda zult plaatsen en bespreken met uw federale collega. Ik denk dat het inderdaad een probleem is waar veel dove mensen mee worden geconfronteerd.

Ik heb in het verleden ook al nagedacht over het idee van een intercultureel bemiddelaar. In de provincie Oost-Vlaanderen bijvoorbeeld is een dienst verantwoordelijk voor tolken voor allochtonen, als bijvoorbeeld het ziekenhuis of het OCMW hierom vraagt. Ik heb aan deze dienst de vraag gesteld het aanbod te verruimen tot dove personen. Ik kreeg als antwoord dat hier nog niet eerder aan werd gedacht. Daarna heb ik er niets meer van gehoord, maar het is een van de mogelijkheden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Mevrouw Vera Van der Borgh* treedt als voorzitter op.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het gezondheidspreventiebeleid

Vraag om uitleg van de heer Erik Tack tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de preventie van baarmoederhalskanker

Vraag om uitleg van de heer Marnic De Meulemeester tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de resultaten van de campagne ter bestrijding van baarmoederhalskanker

De voorzitter: Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het gezondheidspreventiebeleid, van de heer Tack tot minister Vervotte, over de preventie van baarmoederhalskanker, en van de heer De Meulemeester tot minister Vervotte, over de resultaten van de campagne ter bestrijding van baarmoederhalskanker.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het was mogelijk om de vragen uit elkaar te halen, maar ik denk dat de koppeling kan worden verantwoord, want er is een samenhang door de aandacht op de preventiedoelstellingen.

Ik denk dat in 1980 de preventiebevoegdheid aan de gemeenschappen werd toegewezen. Om preventie waar te maken, werden een aantal doelstellingen geformuleerd. Mevrouw Demeester heeft voor het eerst een aantal gezondheidsdoelstellingen uitdrukkelijk vooropgesteld. Het ging over het terugdringen van het roken, borstkankerscreening, ongevallen in de privé-sfeer en het aanbevelen van vezelrijke en vetarme voeding.

Ik heb geen onderzoek gedaan, maar een aantal doelstellingen zijn uiteraard moeilijk te meten. Als het gaat over vetarme of vezelrijke voeding, is het resultaat moeilijk te meten. We kunnen de resultaten beter meten door de doelstellingen anders te definiëren, bijvoorbeeld het terugdringen van het aantal hartinfarcten, maar toen was het een waardevolle inspanning. Misschien laat mijn geheugen me in de steek, maar volgens mij zijn die doelstellingen niet vervangen door nieuwe doelstellingen. Ik weet zelfs niet of ze ooit aan een grondige evaluatie werden onderworpen.

Wanneer we naar de feiten kijken, moeten we vaststellen dat de federale overheid mee een preventief beleid voert en daarmee ook een aantal gezondheidsdoelstellingen probeert te realiseren. In verband met borstkankerscreening bijvoorbeeld was het al dan niet halen van de resultaten mee afhankelijk van de federale bereidheid om in dat verhaal mee te spelen. Op het ogenblik dat dat soort van akten niet zou worden opgenomen in de enveloppe voor radiologie, zou het heel moeilijk geweest zijn om de doelstellingen te realiseren. Hetzelfde kan ik over een aantal andere zaken zeggen.

Ook al behoort het preventiebeleid volledig tot de bevoegdheden van de gemeenschappen, toch is de waarheid dat de federale overheid daar impliciet en soms ook expliciet mee bezig is. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de tabakspreventie, die hier ook al een paar keer ter sprake is gekomen. Er is dus een samenspel nodig tussen de federale overheid en de gemeenschappen.

Soms wordt er gezegd dat de Vlaamse overheid niet voluit wil gaan, omdat de winst van haar inspanningen ten goede komt van het RIZIV-budget. We kunnen ons dan afvragen waarom we inspanningen zouden leveren. We kunnen ons ook afvragen waarom er geen protocollen worden gemaakt waardoor de winst die op termijn wordt gegeneerd, bij manier van spreken wordt 'voorafgenomen' als investering om op lange termijn tot een goed resultaat te komen.

Hoe moet ik de gezondheidsdoelstellingen van minister Demotte en u definiëren? In welke mate zijn uw en zijn doelstellingen gelijklopend? Ik merk immers dat minister Demotte zich uitdrukkelijk met voeding wenst bezig te houden. Daarnaast stelt hij ook budgettaire doelen. In zijn beleidsnota staan niet echt veel specifieke doelstellingen zoals minister Demeester die destijds formuleerde, maar ik voel wel aan dat er bepaalde accenten worden gelegd.

Hoe loopt het overleg? Hoe wordt er geprobeerd om het beleid van beide niveaus meer op elkaar af te stemmen? Hoe kan ervoor worden gezorgd dat u met grotere kracht een preventiebeleid kunt ontwikkelen in federale termen, om te vermijden dat het instrumentarium voor het preventiebeleid te uitdrukkelijk en te eenzijdig aan de kant van de federale overheid blijft hangen?

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Mevrouw de minister, uit een rapport blijkt dat het percentage vrouwen dat in Vlaanderen een uitstrijkje liet nemen, tussen 1996 en 2000 slechts met 2 percent is gestegen tot 57 percent en in Wallonië met 3 percent is gestegen tot 61 percent. Zowel de stijging als het totale percentage van vrouwen die zich laten onderzoeken, ligt in Wallonië dus hoger dan in Vlaanderen, terwijl er daar geen algemene campagne werd gevoerd tijdens de periode 1996 tot 2000. Bovendien zou de Vlaamse campagne 300 miljoen frank hebben gekost.

Tack

Zijn deze cijfers juist? Waarom falen de campagnes? Waarom scoort Wallonië beter? Welke conclusies verbindt u aan deze gegevens? Zullen de campagnes in de toekomst op dezelfde of op een andere manier worden gevoerd?

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Mevrouw de minister, Vlaanderen heeft in samenwerking met de federale overheid een campagne gevoerd tegen baarmoederhalskanker en heeft daarvoor 7,4 miljoen euro uitgetrokken. Elk jaar worden 600 vrouwen geconfronteerd met baarmoederhalskanker, waarvan 25 percent sterft aan deze ziekte.

Het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid zegt dat de Vlaamse campagne tegen baarmoederhalskanker geen succes is. Dat is het minste wat iemand daarover kan zeggen. In Wallonië werd geen campagne gevoerd en daar laten meer vrouwen een uitstrijkje nemen dan in Vlaanderen.

In Wallonië liet 61 percent van de vrouwen een uitstrijkje nemen. In Vlaanderen was dat 57 percent. In Wallonië werd er een stijging van 3 percent geregistreerd en in Vlaanderen een stijging van 2 percent.

Het wetenschappelijk instituut vermeldt als belangrijkste reden voor het mislukken van de campagne de asymmetrische lokale acties waarbij er geen coördinatie is tussen het federale en het lokale niveau. Als gevolg daarvan is er een discordantie tussen de Vlaamse aanbevelingen en wat er gebeurt op het niveau van de federale overheid. Daardoor ontstaat er een over- en onderconsumptie van uitstrijkjes.

Vlaanderen beveelt een uitstrijkje om de drie jaar aan, omdat de resultaten dezelfde zijn als bij het jaarlijks laten maken van een uitstrijkje. Het RIZIV betaalt echter alle uitstrijkjes terug, zodat heel vaak de Vlaamse aanbeveling niet wordt opgevolgd en veel vrouwen jaarlijks een uitstrijkje laten nemen. De doelstelling van de campagne, namelijk een optimale dekking van de doelgroep, wordt op die manier niet bereikt.

Welke conclusies trekt Vlaanderen uit deze evaluatie? Hoe wil Vlaanderen een grotere dekking re-

aliseren? Hoe wilt u de onder- en overconsumptie van uitstrijkjes bestrijden? Hebt u hierover al overleg gepleegd met de federale minister van Sociale Zaken?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Ik zou eerst de algemene vragen willen beantwoorden. We hebben reeds over deze kwestie gedebatteerd naar aanleiding van de beleidsnota. Het klopt dat we een aantal gezondheidsdoelstellingen zullen actualiseren, net omwille van de redenen die hier zonet werden geschetst. Als men aan preventie doet, als men campagnes voert en inspanningen levert, dan moet er uiteraard ook een gezondheidswinst zijn. Die gezondheidswinst wordt sowieso altijd berekend en in aanmerking genomen, maar of de berekeningen ook kloppen, moet de realiteit dan achteraf nog uitwijzen.

Dit alles veronderstelt dat er ook kan worden gemeten, en dat is vandaag inderdaad het grote probleem bij een aantal gezondheidsdoelstellingen. Er wordt wel gemeten en er bestaan daarvoor wel indicatoren. Het is echter de bedoeling dat we met die indicatoren evoluties kunnen volgen in onze gezondheidsdoelstellingen en dat we kunnen nagaan of onze campagnes inderdaad efficiënt zijn. Met die indicatoren, die jaarlijks worden weergegeven, moeten we kunnen meten of er inderdaad gezondheidswinst wordt geboekt. Dat is vandaag echter niet het geval voor bijvoorbeeld de gezondheidsdoelstelling met betrekking tot voeding, zoals hier al werd opgemerkt. Daarom willen we deze gezondheidsdoelstelling wijzigen en bijvoorbeeld eerder denken aan doelstellingen als het verminderen van het aantal mensen met obesitas. Dan krijgen we natuurlijk een concrete indicatie en dan kunnen we ook beter meten, waardoor we ook duidelijker evoluties kunnen opvolgen.

Op de verhouding met het federale niveau zullen we straks ook nog terugkomen, als het gaat over de vaccinaties. Als mij wordt gevraagd of dit een Vlaamse of een federale bevoegdheid zou moeten zijn, pleit ik er uiteraard voor dat het een Vlaamse bevoegdheid zou zijn, op voorwaarde dat ook de budgetten worden overgeheveld. We hebben hier namelijk al heel veel discussies gevoerd over wat nu Vlaams is en wat federaal, en daarbij blijkt het altijd om Vlaamse materie te gaan als er geen middelen voor zijn. Ik ben echter alleszins bereid om inzake de vaccinaties een coherent preventiebeleid

Vervotte

te voeren, mits de overheveling van de budgetten daadwerkelijk gebeurt.

Anderzijds worden er ook duidelijke afspraken gemaakt. We hebben onlangs, naar aanleiding van een vraag van mevrouw Merckx, een aantal zaken overlopen. Ik heb toen heel duidelijk gesteld dat er een protocol bestond met de federale regering over het nationaal actieplan inzake voeding. Daarover zijn dus duidelijke afspraken gemaakt. Wat onderwerpen als depressie en zelfdoding betreft, zijn we er nog niet in geslaagd een protocol op te stellen, maar daar wordt aan gewerkt. We zijn aan het vergaderen om ook hierover een protocol op te stellen, zodat er wel duidelijke afspraken zijn over wie wat betaalt, wie wat doet en wie op welk domein zijn verantwoordelijkheid opneemt. Natuurlijk moet dat gebeuren met respect voor de bevoegdheden zoals die vandaag vastliggen.

Met betrekking tot de campagne ter bestrijding van baarmoederhalskanker, wil ik systematisch een aantal aanbevelingen en dergelijke overlopen. Het gaat hier namelijk om wetenschappelijke materie en ik wil dan ook graag dat we de zaak met wetenschappelijk onderbouwde teksten bekijken. Ik wil eerst even ingaan op het verschil tussen Vlaanderen en Wallonië. Het valt ons moeilijk om daarvoor een concrete verklaring te geven, maar we vermoeden dat het te maken heeft met de terugbetalingen van het RIZIV. We vermoeden dat verschillende terugbetalingen niet automatisch inhouden dat het gaat om verschillende vrouwen. Als een vrouw bijvoorbeeld drie keer per jaar een terugbetaling krijgt, zal ze in de statistieken misschien opgenomen zijn als drie vrouwen. Dat kan een mogelijke reden zijn, maar ik kan dat niet verifiëren, omdat dit federale materie is. Op federaal niveau heeft men die gegevens, maar ik heb ze niet, want dat is RIZIV-materie. We vermoeden dus dat de verschillen hierdoor te verklaren zijn.

Wij zijn in deze materie natuurlijk wel verantwoordelijk voor de informatie en voor de sensibilisering. We volgen daarbij de aanbevelingen. Zo geeft Europa als aanbeveling om bij vrouwen tussen 25 en 65 jaar om de drie tot vijf jaar een uitstrijkje te nemen, daarin ondersteund door de Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse Huisartsen en door het rapport van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid. Onlangs verscheen hierover ook

een studie van dokter Arbyn. Ik zag dat het debat hierover ook opnieuw aangezwengeld werd in het laatste nummer van de Artsenkrant. We volgen dus de aanbeveling om elke drie tot vijf jaar een uitstrijkje te nemen.

De sensibilisatie en de informatie wordt georganiseerd via de provinciebesturen. De provinciebesturen bepalen zelf of ze hieraan willen meewerken. Zo doet de provincie Oost-Vlaanderen dat bijvoorbeeld niet. De provinciebesturen bepalen ook zelf op welke manier ze informeren en sensibiliseren, en ontvangen daarvoor een budget van 74.368 euro per jaar. Dat brengt het jaarbedrag uiteindelijk op 297.472 euro. Zelfs indien Oost-Vlaanderen de volle tien jaar mee geparticipeerd zou hebben, dan nog zou de subsidie over tien jaar hoogstens 3,7 miljoen euro bedragen. Dat is wel wat anders dan de cijfers die hieromtrent werden genoemd of gesuggereerd.

De terugbetaling van de uitstrijkjes gebeurt zoals gezegd door het RIZIV en is dus tot op heden een exclusieve federale bevoegdheid. Dat is ook een van de redenen waarom het voor ons zo moeilijk is om daarover meer concrete verdere aanbevelingen te formuleren. Wat we bijvoorbeeld wel hebben, zijn de analyses die deze week in de Artsenkrant worden gemaakt. De conclusie is dat vooral de kwaliteit moet verbeteren, en ik ben het daar volmondig mee eens. Het voorstel zou zijn om op dezelfde manier te werken als bij de screening van borstkankers en te komen tot cytologische laboratoria. Die laboratoria zouden dan een erkenning kunnen krijgen, gekoppeld aan kwaliteitsvoorwaarden. Verder zou er ook een differentiatie moeten komen in de terugbetaling, omdat er een verschil is tussen een follow-up die moet gebeuren en een gewone screening. Men moet alleszins de aanbevelingen volgen om op regelmatige basis een uitstrijkje te nemen, en volgens ons dan toch wel het liefst jaarlijks, ondanks de aanbeveling van Europa en van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid om elke drie tot vijf jaar op controle te gaan. Tot op heden hebben we hierover nog geen overleg gepleegd. De terugbetalingen door het RIZIV vallen exclusief onder de federale bevoegdheden.

In de toekomst zal deze zaak trouwens nog complexer worden. De experts discussiëren momenteel over de screening van de tests om het humaan papillomavirus op te sporen. Ze gaan na in welke mate de uitstrijkjes kunnen worden aangevuld. De

Vervotte

kans is immers bijzonder groot dat we tegen het einde van 2006 over een vaccin zullen beschikken. De eventuele effecten van dit vaccin zijn natuurlijk nog niet duidelijk. De ontwikkeling van dit vaccin zou een invloed op de aanbevelingen inzake het aantal en de frequentie van de uitstrijkjes kunnen hebben.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Mevrouw de minister, uw antwoord bevestigt een bemerking die ik naar aanleiding van een vorige vraag om uitleg heb geformuleerd. Het verdelen van de bevoegdheden inzake de gezondheidszorg tussen het federale en het Vlaamse niveau bemoeilijkt deze zaak nogal fel. Om tot een consequent resultaat te komen, is het blijkbaar nodig om veel te vergaderen, om veel protocollen af te sluiten en om veel over het al dan niet overhevelen van centen te discussiëren. Op organisatorisch vlak lijkt dit resultaat trouwens nog altijd niet helemaal in orde te zijn.

Ik wil nogmaals de opmerking herhalen die ik tijdens de begrotingsbesprekingen heb gemaakt. De impact van alle campagnes, hoe goed ze ook bedoeld mogen zijn, zal sterk beperkt blijven indien de informatie niet persoonlijk bij de mensen terecht komt. Een campagne die mensen persoonlijk aanspreekt en op het hart drukt dat ze zich moeten laten onderzoeken, zal meer resultaten opleveren dan affiches of publiciteitsspots op de televisie of op de radio. De hele opzet van de huidige campagnes moet in het licht van deze opmerking eens worden herbekeken.

Mijnheer Martens, ik heb nog een kleine suggestie met betrekking tot de voedingsproblematiek. Mijns inziens beschikken we wel over objectieve kenmerken om het terugdringen van de vetrijke en het toenemen van de vezelrijke voeding te meten. Ik denk hierbij onder meer aan de verkoopcijfers van een aantal producten. De voedingssector beschikt ongetwijfeld over voldoende statistische gegevens om de verkoop van boter, vlees en vezels in kaart te brengen. Een succesvolle campagne moet tot een daling van het boter- en het vleesverbruik leiden. Volgens mij kunnen we dit objectiveren. Bij het voorbereiden van een campagne moeten we vastleggen hoe we de resultaten zullen meten. Indien dit niet gebeurt, heeft een campagne geen

enkele zin. Indien we de resultaten niet kunnen berekenen, kunnen we nooit vaststellen of een campagne de moeite waard is geweest.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens: Ik zou nog even op die laatste opmerking van de heer Tack willen ingaan. Wat hij zegt, is niet onjuist. Indien het om de bestrijding van hart- en vaatziekten gaat, lijken de bloeddruk, de suikerspiegel, het overgewicht en de preventieve consultaties na anamnese me bruikbare indicatoren. Volgens mij zouden deze elementen een beter houvast in de strijd tegen hart- en vaatziekten bieden dan een te globale en te brede benadering van de consumptie van vetarm voedsel.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Ik wil de minister bedanken voor haar antwoord. Wat de preventiecampagnes betreft, lijkt het me essentieel de huisdokters goed te informeren. Ik veronderstel dat de heer Tack hier niets op tegen heeft. De huisdokter speelt een belangrijke rol in de campagnes. Vanuit zijn vertrouwensfunctie kan hij de patiënten onmiddellijk inlichten. De Vlaamse Gemeenschap zou op dit vlak initiatieven kunnen nemen.

Minister Inge Vervotte: Ik ben het eens met de suggestie van de vorige sprekers. Het is mijn bedoeling deze elementen tijdens de discussies over de uitvoering van het decreet op de eerstelijnsgezondheidszorg ter sprake te brengen.

De huisartsen hebben op dit vlak uiteraard een belangrijke rol te vervullen. Tijdens de gesprekken die ik hierover al met bepaalde mensen heb gevoerd, is de vraag gerezen hoeveel onze huisartsen aankunnen. We verwachten tegenwoordig zeer veel van de huisartsen. Hetzelfde geldt voor de scholen, die ook steeds meer taken krijgen. Indien we de huisartsen de kans willen geven om al deze taken uit te voeren en om hun gezin met hun arbeid te combineren, moeten we op de toekomstige tendensen inspelen en moeten we de huisartsen de mogelijkheid bieden om samen een praktijk op te zetten. Dit is uiteraard een federale materie.

Wat onze gezondheids- en welzijnsvoorzieningen betreft, moeten we steeds kijken naar de plaatsen waar de mensen spontaan heen gaan. We moeten

Vervotte

niet trachten de mensen naar een nieuwe voorziening te leiden. Indien mensen zich spontaan bij hun huisarts aanmelden, kunnen we beter de positie van de huisartsen versterken. In mijn ogen spelen de huisartsen een belangrijke rol in de eerstelijnsgezondheidszorg. Ik ben me evenwel van de huidige situatie bewust. Een aantal organisatorische belemmeringen beletten de huisartsen om hun functie op dit vlak volledig te vervullen. De vraag of we bepaalde zaken op een andere manier kunnen aanpakken, zullen we naar aanleiding van de uitvoering van het decreet op de eerstelijnsgezondheidszorg bespreken.

De heer Marnic De Meulemeester: In mijn ogen blijft de huisarts het eerste aanspreekpunt. De huisarts kan de nodige vaststellingen doen en patiënten eventueel doorverwijzen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Luc Martens treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de totstandkoming van het actieplan armoedebestrijding

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vanackere tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de totstandkoming van het actieplan armoedebestrijding.

De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de voorzitter, artikel 5 van het decreet op de armoedebestrijding stelt dat de Vlaamse Regering binnen een termijn van negen maanden na haar aantreden een actieplan armoedebestrijding moet opstellen. Het decreet stelt tevens uitdrukkelijk dat de doelgroepen aan het opstellen van dit actieplan moeten participeren en dat het actieplan een planning van de beleidsmaatregelen op korte en op lange termijn en de evaluatiemodaliteiten voor het gevoerde beleid moet bevatten.

Het reeds aangehaalde artikel verplicht de Vlaamse Regering overigens om elke actualisering van het actieplan armoedebestrijding aan het Vlaams Parlement te rapporteren. Aangezien het decreet nergens uitdrukkelijk vermeldt dat het actieplan zelf aan het Vlaams Parlement moet worden voorgelegd, vind ik het enigszins eigenaardig dat aan elke actualisering een rapportering is verbonden.

De eerste negen maanden na het aantreden van een nieuwe regering lijkt me in dit verband een relatief korte periode. Het is duidelijk dat een dergelijk actieplan niet door enkele mensen kan worden opgesteld. Het Vlaams Parlement heeft destijds de nadruk op de noodzaak van de betrokkenheid en de participatie van de betrokkenen gelegd. Indien ik me niet vergis, heeft de minister hier een paar weken geleden zelf al op gewezen.

In mijn schriftelijk ingediende tekst heb ik een aantal citaten uit de evaluatie van het vorig actieplan armoedebestrijding opgenomen. Uit die citaten, die ik hier niet allemaal wil voorlezen, blijkt dat er nog ruimte voor verbetering is. Ik zal me tot twee passages uit de evaluatie door het permanent armoedeoverleg beperken. De eerste passage luidt: 'Het verband tussen maatregelen in het actieplan en de dagdagelijkse beleving van de armoedeproblematiek door mensen die in armoede leven zelf wordt soms onvoldoende verduidelijkt.' De tweede passage luidt: 'Visie en samenhang tussen de verschillende acties ontbreekt. Het plan is te veel een aaneenschakeling van feiten en intenties, maar de omkadering in een breder proces en een bredere visie ontbreekt.'

'La critique est aisée', wordt weleens gezegd, maar het komt erop aan ervan te leren en met betere plannen voor de dag te komen.

Mevrouw de minister, ik geloof, net als u naar ik aanneem, dat de waarde van een nieuw Vlaams plan armoedebestrijding recht evenredig zal zijn met de betrokkenheid van de verschillende actoren, wat duidelijk maakt welke rol de Vlaamse overheid kan spelen in het armoededebat. Die rol is weliswaar belangrijk, maar mag ook niet overschat worden, gelet op het enorme belang van wat in de armoedeproblematiek rechtstreeks verwijst naar het inkomensdebat.

We moeten ook vermijden met een actieplan armoedebestrijding van de Vlaamse Gemeenschap

Vanackere

een bepaalde indruk te wekken, terwijl we in alle coherentie duidelijk moeten stellen dat het onderwerp voor een groot stuk in de federale context thuishoort, al was het maar vanwege dat belangrijk verband met het inkomen.

Ik wil echter het accent leggen op een ander punt, namelijk het feit dat de participatie van de betrokkenen in deze delicate sector extra moeilijk is. Gezien de specifieke situatie van wie getroffen is door armoede, moet er extra zorgzaam worden omgesprongen met de participatie van de organisaties die zich met armoede bezighouden. Ik overdrijf niet als ik zeg dat ze hun achterban niet op dezelfde vlotte manier kunnen mobiliseren als de eerste de beste belangengroep. Dat heeft gewoon te maken met de mensen die ze vertegenwoordigen.

Mevrouw de minister, kunt u de opmaak van een nieuw Vlaams actieplan armoedebestrijding niet aanpakken in een tweetrapsbenadering? U zou snel kunnen komen met een plan met de beschrijving van de actuele situatie en een duidelijke inventaris van de reeds genomen maatregelen en de thans beschikbare instrumenten. Daar zou ook een beschrijving bij kunnen horen van de in de participatiefase te volgen methodieken en de minimaal bij de discussie te betrekken actoren, en van een conceptueel kader waarbinnen de doelstellingen van het regeerakkoord kunnen worden geconcretiseerd en natuurlijk ook geëvalueerd.

Een tweede fase zou dan niet veel later dan het einde van 2005 moeten ingaan. Het parlement zou de minister kunnen uitnodigen om ze nog dit jaar te realiseren. In die fase zou u een volwaardig en volledig actieplan kunnen opstellen, dat kan berusten op een brede participatie van alle betrokkenen en waarover een parlementaire discussie kan worden gevoerd in deze commissie.

Ik vraag me af of dit niet de formule is om enerzijds het respect van het decreet te handhaven, maar er anderzijds ook voor te zorgen dat wat de minister voorstelt, gebaseerd is op een ruime bevraging en participatie van de betrokken actoren.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, deze vraag lijkt een beetje 'getelefoneerd', om een voetbalterm te ge-

bruiken, maar ik sluit me er graag bij aan. (*Opmerkingen*)

De heer Luc Martens: Mijnheer Caron, u moet het vroegere bestaan van bepaalde praktijken niet extrapoleren naar het heden. U bent nog wat gekleurd door het verleden.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer Caron, u bent veel te wantrouwig.

De heer Bart Caron: Ik kom uit een tijd dat we vooral de mond vol hadden van de nieuwe politieke cultuur. Toch steun ik uw vraag, mijnheer Vanackere, want we hebben liever een goed doordacht en grondig bevroegd plan dan een te snel bijeengeschreven plan dat niet werkt.

Het Unicef-rapport dat op 1 maart verscheen over armoede bij kinderen in de geïndustrialiseerde wereld, frappeerde me. Ik had er een vraag over willen indienen, maar het thema belangt niet alleen Vlaanderen aan, maar ook de federale overheid. Bij een aantal merkwaardige bevindingen van Unicef moeten we echter even stilstaan.

Uit het rapport blijkt dat in 17 van de 24 OESO-lidstaten de kinderarmoede gestegen is sinds het begin van de jaren negentig. Welke gangbare armoedemeting daar ook bij wordt toegepast, het armoedepercentage onder kinderen in Europa is in het algemeen gestegen. 7,7 percent van de Belgische kinderen leeft in relatieve armoede. Ze groeien bovendien op in gezinnen met een inkomen dat onder de helft van het nationale gemiddelde ligt. Zowat in alle geïndustrialiseerde landen is dat ook zo. Het stijgingspercentage in België bedraagt 3,9 percent, en dat in een regio die we altijd al beschouwen als de rijkste van de wereld, om een boutade te gebruiken.

7,7 percent is naar Unicef-normen helaas nog vrij goed te noemen. In sommige landen van de Europese Unie is de armoede nog schrijnender. Dat is echter geen alibi om niets te ondernemen, integendeel. Als we deze gegevens leggen naast artikel 27 van het kinderrechtenverdrag dat ieder kind het recht geeft op een levensstandaard die toereikend is voor een goede lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke en sociale ontwikkeling, dan blijkt dat we ons vragen moeten stellen.

Dit gaat veel verder dan de bevoegdheid Welzijn. De graad van kinderarmoede wordt bepaald aan

Caron

de hand van drie factoren, namelijk sociale ontwikkeling en sociale trends in de samenleving, de graad van tewerkstelling en het directe overheidsingrijpen. Daarmee komen we dan toch op ons terrein.

Ook in direct verband met de stijging van de kinderarmoede is de toename van eenoudergezinnen in de samenleving. In België is het aantal kinderen dat opgroeit met één ouder, tussen 1988 en 1997 – de recentste gegevens – verdubbeld van 1 tot 2 kinderen op 20. Nog crucialer is de verhouding tussen de sociale overheidsuitgaven en de armoedegraad zelf. Er is in België een lichte stijging van die sociale overheidsuitgaven tussen 1990 en 2000 vastgesteld. België zit daarmee in de middenmoot. Ons budget voor sociale doeleinden stijgt dus niet formidabel veel. Ook blijkt uit het onderzoek dat het gros van die stijging eigenlijk een voorafname is van de kosten van de vergrijzing.

Het Unicef-rapport heeft als nadeel dat het nogal sterkt gefixeerd is op het financiële aspect. Armoede wordt gemeten aan de hand van kwantificeerbare gegevens over het inkomen. Armoede is echter meer dan financiële armoede.

Mevrouw de minister, ik sluit me dus aan bij deze vraag, maar ik vraag u tegelijk ook in het rapport over armoede en armoedebestrijding in het bijzonder aandacht te besteden aan de situatie van kinderen die in armoede leven.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, armoede is inderdaad een probleem dat ons allemaal, zeker in deze commissie voor Welzijn, beroert. Als voorzitter van een OCMW word ik dikwijls geconfronteerd met schrijnende situaties, en dan vooral situaties waarin kinderen betrokken zijn.

Als commissie moeten we een belangrijk signaal geven dat dit ons na aan het hart ligt en dat we er de nodige tijd voor willen uittrekken om het goed te doen. Daarom sluit ik me aan bij de vraagsteller. Toch pleit ik voor het vastleggen van een termijn. Het einde van 2005 is al genoemd, en we moeten dat engagement inderdaad aangaan. Gezien het

belang van de problematiek mogen we niet dralen. Eind 2005 zouden we dus klaar moeten zijn met een degelijk plan.

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het is belangrijk zo'n actieplan heel breed op te vatten. Ook in andere commissies, bijvoorbeeld in de commissie voor Onderwijs, krijgen we te maken met situaties waarin armoede een heel belangrijke factor is. Als we hier meer tijd voor uittrekken, wat we dan ook willen doen, dan moet dat de mogelijkheid bieden om tot een heel breed gedragen rapport te komen.

Een tweede bedenking gaat over de terminologie. De laatste jaren hebben we een emancipatie gekend van de verenigingen waar armen het woord nemen en van de armen zelf. Het gaat niet alleen om organisaties die zich met armoede bezig houden, maar ook over de armen zelf, die in zo'n rapport aan het woord moeten kunnen komen.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Als we het over armoede en armoedebestrijding hebben, moeten we ook aandacht besteden aan mensen met een handicap. Dikwijls leidt armoede tot een handicap, en omgekeerd, een handicap tot armoede. Mensen met een handicap hebben minder kansen op werk en moeten met een minimuminkomen rondkomen, hoewel hun levensonderhoud duurder is. Als aandacht voor specifieke groepen wordt opgebracht, dan moet dat ook voor deze groep gebeuren. Die mensen zijn dikwijls dubbel kwetsbaar. In de gewone armoedeorganisaties én in de organisaties voor personen met een handicap komen ze dikwijls niet aan bod. Ze vallen tussen twee stoelen.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Deze discussie is al een beetje gevoerd toen de beleidsnota aan de orde was. In de plenaire vergadering heb ik toen een oproep tot bezinning verwoord. We moeten goed nadenken over de signalen die de overheid uitzendt. We subsidiëren verenigingen die armen bijeenbrengen en het woord geven. Maar als een beleidsplan wordt opgesteld, krijgen die mensen niet de kans om echt aan het beleid te participeren. Dat zou toch moeten gebeuren, en zeker als zo'n belangrijk instrument

Vervotte

als het actieplan op de agenda staat. Ik ben dus blij dat men hier beseft dat dit een belangrijke aanlegenschap is, in de eerste plaats omwille van het signaal dat we uitzenden. De mensen hebben het idee dat 'Brussel' over hun hoofden heen een plan uitwerkt. In 'Brussel' zegt men wel dat participatie belangrijk is, maar als het erop aankomt, krijgen ze het gevoel dat ze er niet bij worden betrokken.

De suggestie om in twee fasen te werken, is goed. Eerst moeten krijtlijnen worden uitgezet, vanuit een beleidsdomeinoverschrijdende aanpak. Nadien moeten we de zaak met de mensen zelf doorpraten, zodat het plan kan worden verfijnd. Dat is nodig, ook in het licht van wat is gezegd over de vorige plannen: ze zijn te vaag, onduidelijk en onpersoonlijk. We moeten de mensen ertoe aanzetten om samen met ons ervoor te zorgen dat dit niet meer gebeurt. We bereiden een breed draagvlak voor. We zullen ook het initiatief tot de oprichting van een interkabinettenwerkgroep nemen, want de speerpuntacties moeten per beleidsdomein worden besproken en afgesproken. De hele regering moet zich engageren.

We willen een zeer concreet plan met een tijdsplan uitwerken. Het moet doelstellingen op korte, middellange en lange termijn bevatten, zodat de mensen een houvast hebben. Ze moeten weten wat wanneer wordt gerealiseerd. Verder moet er op elk ogenblik worden voorzien in terugkoppelingen. Het volstaat niet om eens naar hen te luisteren, om hen nadien over het hoofd te zien. De participatie moet ernstig worden genomen. We willen een voorstel uitwerken om het nadien met hen te bespreken en aan te passen.

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik denk dat we ons in haar antwoord kunnen terugvinden. Onze basishouding tegenover het probleem is dezelfde. Toch wil ik nog even iets zeggen over de studie van Unicef. De heer Caron zegt hier terecht dat daarin het financiële aspect wordt benadrukt. Een ander mankement is wel het feit dat armoede als een relatief probleem wordt opgevat. Het wordt opgevat als een toestand waarin men een bepaald percentage minder heeft dan wat in het land gebruikelijk is. Armoede wordt herleid tot een statistisch gegeven dat zou kunnen

worden opgelost door de rijken wat minder rijk te maken. De studie van de Vlaamse armoede moet verder gaan dan een analyse van de inkomensongelijkheid.

Inkomensongelijkheid is natuurlijk wel een probleem, zoals ook uit het Unicef-rapport blijkt. Spijts alle mogelijke inspanningen om de kansen te democratiseren en de welvaart te herverdelen, is de afgelopen jaren de inkomensongelijkheid ten nadele van de kinderen toegenomen. Dat is een groot probleem. Het debat mag echter niet alleen over de financiën gaan. Mevrouw Roex heeft dat ook gezegd. Het moet zo veel als mogelijk gaan over de kansarmoede. In een gemeenschap met een onderwijs dat bijzonder goed scoort, stellen we ook vast dat de verschillen tussen de besten en de slechtst presterenden ook tot de grootste behoren. Dat is een patroon. We zijn een welvarend land, maar de kansengelijkheid is nog steeds onaanvaardbaar groot.

Ik ben blij dat de minister haar transversaal petje nogmaals heeft opgezet. Ik geloof dat de minister niet anders kan dan de andere regeringsleden bij de zaak te betrekken en ook verantwoordelijkheden te laten opnemen. Ik ben er wel van overtuigd dat het Vlaams actieplan niet in het luchtledige mag hangen. We mogen de sector, die niet verantwoordelijk is voor de ingewikkelde institutionele structuur van België, niet voorhouden dat Vlaanderen alle beleidsinstrumenten in handen heeft. Het is goed dat welzijn, onderwijs en cultuur bij deze zaak worden betrokken. Maar we moeten ook lucide blijven en verwijzen naar het belang van de instrumenten die in handen van de federale overheid zijn.

Ten slotte ben ik tevreden dat de actoren te velde – verenigingen en armen – bij de opmaak van het plan én de evaluatie zullen worden betrokken. Die boodschap zal door hen met veel dank worden aanvaard.

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Is er een concrete timing voor de twee fasen opgesteld?

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Ik heb dezelfde vraag.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: In het decreet is voor de eerste fase een tijdsbestek van negen maanden opgenomen. De vervaldatum is dus 22 april. De tweede fase zou tegen het einde van het jaar kunnen worden afgerond. Dat lijkt me perfect mogelijk.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik herhaal mijn oproep om aandacht te hebben voor kinderarmoede. Verder wil ik vragen of het de bedoeling is om in dit licht het subsidiereglement voor de verenigingen waar armen het woord nemen, opnieuw te bekijken. Vandaag is het allemaal wat onhandig uitgewerkt. De subsidies worden onderling verdeeld, door het netwerk van de verenigingen zelf. Ik wil daarover geen verregaande uitspraken doen. Ik vind dat de verenigingen steun verdienen. Maar misschien moet toch eens worden nagedacht of het reglement zelf moet worden bijgeschaafd. Eerlijk gezegd: ik denk van wel.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Daarover wordt met het Vlaams Netwerk gesproken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de verdere subsidiëring van het project 'Time-Out' rond partnergeweld

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Merckx tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de verdere subsidiëring van het project 'Time-Out' rond partnergeweld.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, we moeten elke dag maar de krant openslaan om vast te stellen dat geweld een dagelijks fenomeen is. Een aanzienlijk deel van de geweldpleging vindt plaats

in wat we doorgaans als de meest betrouwbare en beschermende omgeving beschouwen, namelijk ons eigen huis, ons eigen gezin.

Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie komt intrafamiliaal geweld niet alleen steeds vaker voor, maar neemt het bovendien onrustbarende proporties aan. Het aantal meldingen bij de vertrouwenscentra voor kindermishandeling stijgt, de cijfers over partnergeweld zijn alarmerend en ook de meldpunten voor oudermishandeling krijgen meer oproepen.

In België werden 1 vrouw op 7 en 1 man op 40 ooit het slachtoffer van zware geweldpleging door partners. 4 kinderen op 10 hebben tijdens de kinderjaren fysiek geweld meegemaakt. In 80 procent van de gevallen gebeurt de geweldpleging in het gezin. Ook de oudere generatie ontsnapt niet aan het geweld. Naar schatting 20 procent van de ouderen zou te kampen hebben met een vorm van mishandeling. Geweld, en dan vooral intrafamiliaal geweld, is wereldwijd een van de voornaamste doodsoorzaken voor personen tussen 15 en 44 jaar.

Intrafamiliaal geweld is nog steeds een van de grootste taboeonderwerpen in onze maatschappij. Het probleem is vermoedelijk nog veel groter dan we denken. De wetgever heeft derhalve een grote verantwoordelijkheid. Het is duidelijk niet alleen een zaak tussen enkele individuen, het betreft een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Voorkomen is de belangrijkste doelstelling van het beleid tegen intrafamiliaal geweld.

De Gezinsbond, die het fenomeen onderzocht, pleit voor een ernstige drukvermindering binnen het gezin. De bond ijvert onder meer voor voldoende financiële ondersteuning van gezinnen, een goede huisvesting en een veilige leefomgeving. De combinatie van arbeid en gezin moet worden vergemakkelijkt, om ouders en kinderen de tijd te gunnen om samen een gezin te vormen.

De eerste stap in de strijd tegen intrafamiliaal geweld is het her- en erkennen van het probleem, door zowel dader als slachtoffer. Dat is niet altijd even eenvoudig. Hoe sneller dader en slachtoffer op zoek gaan naar hulp, hoe groter de kans dat het probleem met resultaat kan worden aangepakt. Geweld baart immers geweld. Hoe vroeger professionele hulp wordt gezocht, hoe groter de kans op succes.

Merckx-Van Goey

Het probleem moet bovendien multidisciplinair worden aangepakt. Niet alleen de dader, maar ook het slachtoffer en andere huisgenoten hebben recht op de nodige hulp.

Er is een vrij groot aanbod op het terrein, maar we stellen dikwijls vast dat er een labiele financiering is. Het zijn projecten die zo veel mogelijk op maat werken, maar meestal hebben ze een tijdelijke en gebrekkige financiering.

Het Time-Out-project werkt multidisciplinair rond huiselijk geweld. Daders leren omgaan met hun frustraties. We lezen in de media dat de coördinatrice boos was, omdat het Time-Out-project, dat daders traint, vanaf 15 mei moet stoppen wegens gebrek aan geld.

Het is nog onduidelijk of de steun wordt voortgezet en het project al dan niet kan blijven bestaan. Het project bewijst nochtans zijn nut. Uit een bevraging blijkt dat van de 34 cliënten van het project er slechts 2 recidiveerden. Het vermijden dat het te betreuren gedrag zich herhaalt, lukt blijkbaar vrij goed. Het blijkt dus te gaan om een goede, duurzame aanpak.

Mevrouw de minister, in het regeerakkoord wordt de noodzaak vermeld om de strijd tegen alle vormen van inter- en intrafamiliaal geweld op te voeren. Er staat uitdrukkelijk dat er een concreet uitgewerkt beleidsplan moet komen, met aandacht voor preventie, melding, behandeling en/of begeleiding en nazorg. Er moet ook een structureel kader en een structurele financiering tot stand worden gebracht.

Na de bespreking van de beleidsnota hebben we in de plenaire vergadering een motie goedgekeurd, waarin we pleiten voor een efficiënte aanpak inzake intrafamiliaal geweld, door duidelijke afspraken te maken over het takenpakket met de verschillende betrokken actoren.

Mevrouw de minister, hoever staat het met de opmaak van het beleidsplan? Zijn er reeds aanzetten gegeven? Welke stakeholders, actoren en partners zitten mee aan tafel?

De labiele financiering van Time-Out kwam ook tot stand met middelen van Justitie. Hebt u hier-

over al gesproken met Justitie? Zo neen, wordt dat nog gepland? Het initiatief – dat stemt tot voldoening – loopt in Antwerpen. Zijn er plannen om het uit te breiden naar de rest van Vlaanderen?

Ik verwijs naar een resolutie die tijdens de vorige legislatuur werd goedgekeurd. Wat is de stand van zaken inzake het wetenschappelijk onderzoek? Wat zijn de plannen op dat terrein?

Ik geef een hint om de projecten van Time-Out in te passen in een subsidiëringskader. In de resolutie wordt gepleit voor laagdrempelige vormen van ondersteuning, waardoor zowel slachtoffers als daders – onder ambulante begeleiding binnen de eigen sociale omgeving, met zekerheid voor de veiligheid van de andere gezinsleden – worden begeleid.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Mijnheer de voorzitter, partnergeweld is een groot probleem. Niet alleen de Wereldgezondheidsorganisatie heeft dat aangekaart, maar ook vorige week tijdens de VN-commissie voor de status van de vrouw in New York ging het over partnergeweld. Het is een groot probleem voor vooral vrouwen, maar ook mannen hebben er soms mee te maken.

Ik wou over dit onderwerp een vraag stellen, maar ik had wat problemen omdat er voor deze materie verschillende bevoegdheden zijn. Mevrouw Merckx geeft me nu de gelegenheid om een vraag te stellen.

Ik heb niet geshopt in New York, maar heb deelgenomen aan de sessies. Tijdens een van de sessies over partnergeweld was er een zeer interessante uiteenzetting door de delegatie van Oostenrijk. In Oostenrijk is er speciale wetgeving die de politie de mogelijkheid geeft op te treden zodra er een melding binnenkomt. Die melding moet niet noodzakelijk van een van de partners komen, ze kan bijvoorbeeld ook van burens komen. De politie kan naar aanleiding van die melding de geweldpleger onmiddellijk uit het huis zetten, zonder dat dat expliciet wordt gevraagd en zonder beslissing van een rechter. De Oostenrijkse politie zal bovendien onmiddellijk de sociale diensten inschakelen door een fax te sturen naar de opvangcentra en naar de diensten die zich met deze problematiek bezighouden.

Van Steenberge

Is het mogelijk om de aandacht van de minister van Justitie op de Oostenrijkse wetgeving te vestigen? Kan die wetgeving hier ook worden ingevoerd? Uit de cijfers van de Oostenrijkse delegatie bleek immers dat het partnergeweld in dat land wel degelijk is gedaald omwille van de sociale controle. Misschien kan onze politie in de toekomst ook meer contact hebben met de sociale diensten.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, collega's, de beleids optie moet zijn dat we trachten er zo vroeg mogelijk bij te zijn, anders blijven we dweilen met de kraan open. Daarom willen we onze initiatieven in verband met vroege detectie en gezinsondersteuning voortzetten. Er moet immers niet alleen curatief werk worden geleverd. We moeten zorgen dat we er vroeg bij kunnen zijn en korte vaardigheidstrainingen en dergelijke kunnen geven.

Ik wil nog iets zeggen over projectfinanciering. Een van onze beleids opties voor de toekomst is voorzichtiger en omzichtiger met projecten omspringen. We moeten bekijken of de mogelijkheid van een louter structurele financiering haalbaar is. We moeten er natuurlijk ook voor zorgen dat een sector aan zorgvernieuwing kan doen en kan experimenteren, maar er moet omzichtiger en beleidsmatiger worden omgegaan met projectfinanciering, zodat er op voorhand al enigszins kan worden bepaald wat kans maakt om structureel te worden gefinancierd en wat niet.

We zitten nu met de provincies rond de tafel omdat die ook vaak projecten subsidiëren die daarna op onze tafel terechtkomen. We willen met hen afspraken maken, want niemand is erbij gebaat dat er goede projecten worden opgestart die vervolgens moeten worden afgevoerd omdat er geen financiering meer voor is.

Het project Time-Out is een daderproject in verband met intrafamiliaal geweld. Dat werd nog opgestart door toenmalig minister voor Gelijke Kansen Onkelinx en wordt nu experimenteel gesubsidieerd door minister Dupont binnen zijn federale bevoegdheden Gelijke Kansen en Maatschappelijke Integratie.

Het kabinet van minister Dupont heeft tot op heden nog geen contact gezocht om te praten over wat er in de krant staat. We zijn van een en ander dus nog niet officieel op de hoogte. We zullen ons wel voorbereiden. Mijn administratie heeft dan ook de opdracht gekregen om een inventaris te maken van het aantal projecten, van de situatie waarin ze zich bevinden, van hun evaluaties en van het totale budget.

Het project Time-Out en vergelijkbare projecten bieden vooral een intense therapeutische begeleiding, waardoor de plegers van huislijk geweld hun agressie leren beheersen via vaardigheidstrainingen. Die vormen een onderdeel van alle acties die in Vlaanderen worden ondernomen in de strijd tegen het inter- en intrafamiliaal geweld.

Inter- en intrafamiliaal geweld hebben veel gezichten. Denk maar aan kindermishandeling, partnergeweld, oudermishandeling en ouderenmishandeling. Het is belangrijk dat die specificiteit kan worden bewaard in de toekomstige beleidsontwikkelingen, want ze is cruciaal

We zien een beleidsplan eerder als een manier om een en ander op elkaar af te stemmen. Elk probleem vraagt een specifieke aanpak en afhankelijk daarvan moeten we bepalen met wie we zullen samenwerken. Enige tijd geleden hebben we in samenwerking met Onderwijs een campagne gelanceerd in verband met kindermishandeling. We zien het beleidsplan meer als een manier om de verschillende problemen, de verschillende benaderingen en de verschillende bevoegdheden op elkaar af te stemmen. We moeten vooral duidelijke afspraken maken. Bij het aanpakken van deze problemen zijn soms ook federale bevoegdheden betrokken.

In Antwerpen werd nog niet zolang geleden een samenwerkingsprotocol met betrekking tot de aanpak van kindermishandeling afgesloten tussen Kind en Gezin, de preventieve gezinsondersteuning, de vertrouwenscentra kindermishandeling van Antwerpen, het jeugdparquet, het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg en de sociale dienst van de jeugdrechtsbank. Op die manier willen we werken. We willen protocollen afsluiten met verschillende instanties over de specifieke aanpak van de problemen via specifieke trajectbegeleiding.

Vervotte

We zullen dus veel afspraken moeten maken, ook met de federale overheid. De minister van Justitie en minister Dupont spelen daarbij een zeer belangrijke rol. Het beleidsplan moet het maken van protocollen stimuleren.

In verband met de laagdrempelige vorm van ondersteuning van slachtoffers zijn er verschillende mogelijkheden. De aanpak die hier werd gesuggereerd, is interessant om te onderzoeken omdat nu het slachtoffer uit huis wordt weggehaald. Het is belangrijk dat er wordt gewerkt aan wetgeving waardoor de dader uit huis kan worden gezet.

Residentiële vluchthuizen kunnen misschien worden omgevormd tot ambulante begeleidingscentra. We kunnen bovendien ook gesprekken opstarten met de socialehuisvestingsmaatschappijen. Ze kunnen misschien ook een sociale taak vervullen in het geval van vrouwenmishandeling.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Deze legislatuur duurt vijf jaar. We moeten ervoor zorgen dat er altijd uitzicht is op een reguliere financiering. In verband met de financiering van het project Time-Out hebt u gezegd dat u officieel niet weet dat de financiering wordt stopgezet. Wat zult u dan doen? Zult u contact opnemen met uw federale collega? Hoe kan er in een opvangnet worden voorzien, wanneer de financiering wordt stopgezet? Het is niet goed dat de Vlaamse overheid telkens het gat moet vullen op ogenblikken dat de federale overheid een bepaalde financiering niet meer wenst voort te zetten.

Het blijft toch wel een concrete problematiek. Ik denk dat u dat beleidsplan op een goede manier wilt invullen. Hoe gaat u er echter voor zorgen dat dit soort van opvang en begeleiding, zowel in het Antwerpse als daarbuiten, kan worden behouden?

Ik denk dat het misschien toch wel eens nuttig is om document 1535 te bekijken; dat is de resolutie van 2002-2003, waarin heel diverse mogelijkheden aan bod komen, inclusief het in overleg treden met de federale regering om de dader op te leggen de woning te verlaten, wat uiteraard gepaard moet

gaan met een aangepast begeleidingsaanbod voor zowel slachtoffer als dader. Het gaat over acht punten. Mevrouw de minister, misschien moeten we bij de begroting eens nagaan op welke wijze u daaraan tegemoetkomt.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Ik vind dit een uitstekende gelegenheid om het voorbeeld aan te halen van de Oostenrijkse wetgeving. Mevrouw de minister, ik weet dat u uitstekende medewerkers hebt, die dit ongetwijfeld al zullen weten, maar ik raad u aan om die wetgeving eens goed te bekijken. Ze geeft namelijk de oplossing voor het buiten huis zetten van de dader en voor de begeleiding die hierbij nodig is.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Ik wou toch nog kort opmerken dat ik vind dat de collegialiteit en de beleefdheid van een minister vragen om, indien hij projecten wil stopzetten, daarover te overleggen. Laten we hierin dus toch correct en collegiaal blijven. Ik zorg er wel voor dat we voldoende voorbereid zijn. Mijn administratie bestudeert momenteel de omvang van de problematiek en de budgettaire impact. Er wordt een evaluatie opgemaakt, voor het geval dat het dossier inderdaad op onze tafel komt te liggen. Ik ga ervan uit dat het tot de collegialiteit en de beleefdheid behoort van de bevoegde minister om ons daarvan op de hoogte te brengen. Tot op heden kan ik er namelijk van uitgaan dat de financiering gerust verder kan gebeuren op federaal vlak.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borght tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het fiscaal stimuleren van de bouw van ouderenvoorzieningen, andere dan serviceflats

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van der Borght tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksge-

Voorzitter

zondheid en Gezin, over het fiscaal stimuleren van de bouw van ouderenvoorzieningen, andere dan serviceflats.

Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in 1995 richtte toenmalig minister Demeester een vastgoed-bevak Serviceflats Invest op, met als doel middelen te verzamelen om zo serviceflats te kunnen bouwen. De plannenmakers van destijds gaven namelijk aan dat er een grote afwijking was tussen het aantal serviceflats dat op dat moment beschikbaar was en de behoefte eraan.

Zoals we allemaal weten, gebeurt het echter regelmatig dat, hoewel plannen en behoeftestudies wetenschappelijk werden onderbouwd, ze achteraf toch in mindere of meerdere mate blijken af te wijken van de initiële raming. Wat de serviceflats betreft, hebben de behoefte-inschatters van destijds de tendens naar veel hogere zelfredzaamheid bij bejaarden duidelijk verkeerd ingeschat. De situatie van vandaag is – en gelukkig maar – dat zeer veel bejaarden van 70 jaar en ouder zeer lang actief blijven. Ze voelen zich soms dan ook terecht te jong om naar een serviceflat te verhuizen.

Destijds kwam men tot het inzicht dat er massaal veel serviceflats nodig zouden zijn om aan de behoeften te voldoen, veel meer dan het budget kon dragen. Daarom heeft men op dat ogenblik naar formules gezocht. De formule die men toen gevonden heeft, zou men nu eigenlijk PPS noemen. Men wou zorgen voor de creatie van serviceflats waar – zo dacht men toch – de nood het hoogst was. Het initiatief gaf daarenboven ook heel wat fiscale voordelen aan bezitters van aandelen. De aandelen waren namelijk vrijgesteld van successierechten en het dividend werd vrijgesteld van roerende voorheffing. Wie tien aandelen bezit, heeft vandaag vanaf zijn 75e het voorrecht om een serviceflat te betrekken.

Over een periode van tien jaar wou de toenmalige minister 5.000 serviceflats realiseren. Minister Van Mechelen berekende dat de minderontvangsten voor de Vlaamse Gemeenschap als gevolg van de vrijstelling van successierechten tot nog toe 39.863 euro bedragen. Dat dit bedrag beperkt is, is enkel te danken aan het feit dat de vrijstelling pas van toepassing is vanaf 14 november 2000.

Uit uw antwoord, mevrouw de minister, leerden we dat er slechts 1.000 van de vooropgestelde 5.000 serviceflats werden gerealiseerd. Daarnaast zijn er nog 40 aanbesteed en zullen er nog 40 worden aanbesteed. Minister Van Mechelen stelde in zijn antwoord dat de initiatiefnemers de zelfredzaamheid van ouderen verkeerd hebben ingeschat. Hij zei ook het volgende: ‘Dit alles belet niet dat de gewijzigde maatschappelijke behoeften een drijfveer vormen om dit fiscaal sturingsinstrument te actualiseren. Indien mijn collega, bevoegd voor Welzijn, andere ouderenvoorzieningen dan de serviceflats fiscaal wenst te laten stimuleren, ben ik graag bereid om dergelijke fiscaal vriendelijke uitbreidingen mee te onderzoeken.’

Mijn vraag is dan uiteraard aan u gericht, mevrouw de minister. Bent u bereid om in te gaan op het aanbod van minister Van Mechelen? Kan de voorgestelde formule een denkspoor zijn in het zoeken naar alternatieven voor de VIPA-subsidiëring, die zoals u weet zwaar onder druk staat door het beperkt aantal middelen en de overvloed aan aanvragen?

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Ik wou hier toch enkele bedenkingen bij formuleren. We zien namelijk dat de bevak-formule succes heeft gehad, maar ook een aantal problemen met zich meebracht. Ik denk bijvoorbeeld aan het voorrecht: het is niet evident om die formule van voorrecht zomaar in te vullen. Als je in Limburg woont, is het als ik me niet vergis in het huidige systeem zo dat er geen voorrecht bestaat op een bepaalde voorziening in een bepaald gebouw met serviceflats. Het kan dus evengoed zijn dat het voorrecht geldt in bijvoorbeeld Oostende, terwijl men in Limburg woont. Ik weet niet precies welke beperkingen daarop zitten, maar ik weet dat de mensen zich daar veel vragen over stellen.

Het systeem dat vandaag bestaat, is dus zeker niet ideaal. We zien trouwens ook dat vandaag, ondanks het succes van het verkopen van de bevaks, slechts 1.000 van de 5.000 flats daadwerkelijk gebouwd zijn. De bevak loopt af, dat is de realiteit, maar toch wil ik oproepen om niet overhaast of kortzichtig beslissingen te nemen. Ik denk dat er een ernstige denkoefening nodig is, enerzijds over welke financieringsvormen we zullen opzetten om te stimuleren dat er private middelen, hetzij van particulieren, hetzij van andere bronnen, geïnves-

Roex

teerd worden voor sociale doeleinden. Anderzijds moeten we ook kijken naar de definities van de verschillende maatregelen.

Als we dan het voorbeeld nemen van de serviceflats, denk ik dat er enigszins, zoals mevrouw Van der Borght al zei, het stigma aan kleeft van een rusthuis. Als ik bijvoorbeeld concreet het geval van mijn ouders bekijk, zie ik hen wel verhuizen naar een serviceflat waar er groeimogelijkheden zijn inzake zorg. Ik bedoel dan een serviceflat waar de zorgomkadering kan groeien, maar die ook losstaat van de rusthuisformule, zonder stigma. Ik denk dat we ook zullen moeten nagaan of de campusformule de beste is, of dat we andere formules moeten bedenken.

We moeten ook nadenken over hoe we een grotere mate van zorg kunnen binnenhalen in die serviceflats. Men zegt: een oude boom verplant men niet. In dit geval zou ik zeggen: een oude boom verplant men één keer, maar liefst geen twee keer. Het is niet de bedoeling dat een serviceflat een overgang is tussen het wonen thuis en in een rusthuis. Ik denk dat we ook moeten nadenken over formules om mensen met heel veel zorgbehoeften in die serviceflats te laten wonen. Ik wil aan de minister vragen om daar samen met ons een ernstige denkoefening over te maken.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de voorzitter, tijdens de vorige legislatuur hebben we de bevak tijdens een hoorzitting geëvalueerd. Iedereen zou dit verslag trouwens eens moeten doornemen. Het bevat immers een aantal belangrijke bedenkingen.

De bevak voor serviceflats is destijds zeer aantrekkelijk gemaakt. Het ging toen om een nieuwe en onbekende formule. Achteraf bekeken, is de constructie misschien zelfs iets te voordelig gemaakt.

De aandelen zijn op een week tijd verkocht. Dit toont duidelijk aan dat er een vraag was en dat vele mensen dit een interessante formule vonden. Voor afzonderlijke projecten lijkt deze formule me uiterst geschikt. Voor kleine projecten, zoals serviceflats en rusthuizen, is een afzonderlijke PPS-constructie veel te duur. De traditionele PPS-formule

is dan weer een stuk interessanter voor scholen en voor ziekenhuizen.

De middelen die in een bevak worden verzameld, kunnen voor verschillende projecten worden gebruikt. Welke voordelen aan deze projecten zijn verbonden, is uiteraard stof voor diepgaandere discussies. Ik meen trouwens dat het verder onderzoeken en uitwerken van deze formules in het Vlaams regeerakkoord is opgenomen.

Indien ik mevrouw Van der Borght goed heb begrepen, is er volgens haar veel minder vraag naar serviceflats dan oorspronkelijk was vooropgesteld. Ik ken enkel de situatie in mijn eigen streek. Daar is zeer veel vraag naar serviceflats. Veel mensen zijn op zoek naar een aangepaste woonvorm. Ze wonen in een te grote of een te afgezonderde woning en ze zoeken een plaats waar ze rustig oud kunnen worden. Maar liefst 140 geïnteresseerden wilden onmiddellijk in een van onze 25 serviceflats intrekken.

Ik pleit ervoor om de fondsen die onder meer door bevaks worden gecreëerd, te gebruiken om nieuwe woonvormen te zoeken. Mensen moeten de kans krijgen om rustig en zonder al te veel verhuizingen oud te worden. Indien nodig, moeten ze op termijn meer verzorging kunnen krijgen. De termen die we hiervoor gebruiken, zoals serviceflats en bejaardenflats, zijn niet zo belangrijk.

Mevrouw de minister, hoe zit het eigenlijk met de timing? Als ik het goed heb begrepen, zijn meerdere ministers kandidaat om PPS-formules op te zetten. Hebt u al enig zicht op de timing?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, dit thema is in het Vlaams regeerakkoord opgenomen. Tijdens een recente bespreking heeft de Vlaamse Regering besloten met een globale visie naar buiten te treden. Deze mogelijkheid is niet enkel voor onze sector, maar ook voor het onderwijs of voor de infrastructuurvoorzieningen aantrekkelijk. De minister-president heeft de coördinatie in handen genomen. Het is bedoeling om met een globale visie op alle alternatieve financieringsvormen naar buiten te komen. We willen ons niet tot de PPS beperken. Binnenkort zal de Vlaamse Regering dit onderwerp verder bespreken. Daarna zal elke minister vanuit deze globale visie tot een eigen specifieke invulling overgaan.

Vervotte

Ondertussen blijven we natuurlijk voortwerken. Zodra de Vlaamse Regering een globale visie heeft bepaald, weten we wat de knelpunten zijn en moeten we een aantal zaken bijsturen. We moeten daar klaar voor zijn.

Ik zal eerst even op de concrete vragen van mevrouw Van der Borght ingaan. Het is de bedoeling van de betrokkenen om hun ervaring en hun kennis ook voor andere ouderenvoorzieningen te gebruiken. Ze willen zich niet tot serviceflats beperken. Ze willen hun kennis en expertise op een brede manier inzetten.

De fiscale aantrekkelijkheid van de formule loopt tot het einde van dit jaar. Op basis van dit gegeven hebben we de administratie gevraagd om de mogelijkheid van een verlenging of van een verruiming te onderzoeken. De administratie moet hierbij uiteraard ook met andere elementen rekening houden. Ik verwacht dat het advies van de administratie me rond het einde van maart 2005 zal bereiken.

Ondanks het bestaan van een aantal knelpunten mag de bevak-formule niet zonder meer worden afgeschreven. Voor ons blijft deze formule een denkspoor dat verder moet worden onderzocht. We wachten in dit verband nog steeds op de expertennota. Tijdens de vorige legislatuur heeft een groep experts de bevak-formule en andere alternatieve financieringsmogelijkheden onderzocht. Zodra we de expertennota hebben ontvangen, zou het nuttig zijn hierover een debat in het Vlaams Parlement te voeren. Ik hoop alvast dat de Vlaamse Regering ondertussen de nodige duidelijkheid zal verschaffen. Indien we een debat over de expertennota kunnen houden, kunnen we nagaan welke voorwaarden moeten worden vervuld, welke hitaten zich voordoen en welke knelpunten moeten worden aangepakt.

Ik kan enkel blij zijn met het aanbod van minister Van Mechelen. Ik zal graag een beroep doen op zijn deskundigheid en op de deskundigheid van zijn administratie om alternatieven te zoeken.

Deze denksporen worden verder onderzocht. Zodra de expertennota er is, zouden we hier een debat over de gevolgen voor onze sector moeten voeren. We moeten slapende middelen zoeken en trachten te activeren.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik ben blij dat ze voorstelt om op basis van de expertennota een debat in deze commissie te voeren. Voor alle duidelijkheid wil ik hieraan toevoegen dat ik niet voor het afschaffen van een of ander systeem pleit.

We kunnen vandaag enkel vaststellen dat de middelen indertijd beschikbaar waren. De heer Dehaene heeft daarnet verklaard dat de aandelen in zijn streek op een week tijd allemaal waren verkocht. Volgens hem wijst de snelheid van deze transacties op een bestaande nood. Ik ben het hier niet mee eens. Volgens mij wijst deze snelheid erop dat een bepaalde groep in de maatschappij haar eigen middelen hieraan wilde besteden. Dit bewijst niet dat er een nood aan serviceflats was. Ik vraag me af hoeveel mensen die destijds aandelen hebben gekocht vandaag effectief in een serviceflat wonen.

Ik deel tevens de bekommernissen van mevrouw Roex. Aangezien we hierover eens moeten nadenken, ben ik blij dat de minister een debat in het vooruitzicht heeft gesteld. De mensen die naar een serviceflat trekken, willen daarna niet meer verhuizen. Als voorzitter van het OCMW van mijn eigen gemeente heb ik al vaak vastgesteld dat het moeilijk is die mensen te vragen om van een serviceflat naar een rustoord te verhuizen. Aangezien we hiervoor niet worden gesubsidieerd, kunnen we die mensen momenteel niet de juiste accommodatie aanbieden. We beschikken niet over voldoende middelen om in een 24-urenpermanentie te voorzien. Dit probleem zou in het door de minister aangekondigde debat aan bod moeten komen.

In feite blijven de meeste mensen zo lang mogelijk in hun eigen huis wonen. Zoals hier al vaak is gezegd, moeten de thuiszorgdiensten hun die mogelijkheid bieden. Indien het huis dat ze momenteel bewonen, niet langer over de gepaste accommodatie beschikt, verhuizen ze meestal naar een flat. De potentiële bewoners van onze serviceflats wonen momenteel in onze rusthuizen. In feite worden de serviceflats op die manier de rusthuizen van het verleden. Het gaat om mensen die nog relatief goed ter been zijn. Hoewel ze zich net niet goed genoeg voelen om thuis te blijven, is hun gezondheid nog te goed om naar een rusthuis te gaan. Dat zijn de bewoners die onze serviceflats momenteel zouden moeten bewonen.

Van der Borght

Er waren en zijn hoe dan ook middelen. We stellen momenteel vast dat die middelen momenteel niet renderen. In plaats van de vooropgestelde 5.000 flats, zijn uiteindelijk slechts 1.000 flats gebouwd. Zouden we die middelen niet beter op een andere manier aanwenden?

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mevrouw Van der Borght, de formule die was uitgedokterd, was financieel te interessant. Ze waren op een week verkocht. Doordat die formule zo interessant was, was ze minder interessant voor initiatiefnemers. Het bleek immers uiteindelijk een duurdere formule voor de lokale besturen dan wanneer ze zelf geld zouden lenen. Ondertussen is de rente immers gedaald. Dat was toen ook niet voorzien. Daarom deden OCMW's er beter aan zelf geld te gaan lenen dan via Serviceflats Invest te gaan. Dat is kort samengevat een van de redenen waarom er ook maar 1.000 zijn. Ondertussen zijn er natuurlijk meer dan 1.000 serviceflats gebouwd. Buiten Serviceflats Invest zijn er meer serviceflats gebouwd.

Niemand die toen die aandelen heeft gekocht, zit nu in die serviceflats. Men moet zijn aandelen immers tien jaar bezitten. Als ik me niet vergis, verstrijkt die termijn medio 2005. Er zijn nog bijkomende redenen waarom mensen op zoek zijn naar een service- of bejaardenflat. Niet alleen komt dat omdat hun woning niet meer aangepast is, maar ook door de vereenzaming en het onveiligheidsgevoel. Op het platteland wonen is immers leuk, maar wie mobiliteitsproblemen krijgt, bevindt zich beter ergens waar hij omringd is door lotgenoten.

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Ik pleit voor het voeren van een grondig debat terzake, met duidelijke, wetenschappelijk onderbouwde conclusies. Het is heel gevaarlijk uit het feit dat er maar 1.000 flats gebouwd zijn terwijl er 5.000 gepland waren, te besluiten dat de vraag te klein is. Die redenering klopt niet. Het is niet omdat ik in mijn pyjama kan, en mijn pyjama in mijn koffer, dat ik in mijn koffer kan. Het is niet omdat er maar 1.000 flats zijn gebouwd, dat er te weinig vraag was. We moeten een goede analyse hebben. Met dat expertenrapport gaan we die waarschijnlijk krijgen. We moeten dus dat rapport

afwachten alvorens duidelijke conclusies te trekken uit de feiten die we nu zien.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: We zullen het debat ten gronde inderdaad voeren op basis van het expertenrapport. Met een aantal van de bekommernissen die mevrouw Van der Borght terecht uitte, zal rekening worden gehouden bij het woon-zorgdecreet. De discussies over de alternatieve financiering en over dat decreet zullen elkaar dus overlappen. Verder wil ik meedelen dat vandaag 2 percent van de mensen die een aandeel bezitten het woonrecht heeft opgeëist. Het is natuurlijk nog vroeg.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

— *Mevrouw Vera Van der Borght treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over een oplossing voor de verschillende behandeling van de mantelzorgers in het kader van de zorgverzekering, al naar gelang de zorgbehoevende in het Vlaamse Gewest dan wel in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest woont

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vanackere tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over een oplossing voor de verschillende behandeling van de mantelzorgers in het kader van de zorgverzekering, al naar gelang de zorgbehoevende in het Vlaamse Gewest dan wel in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest woont.

De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de voorzitter, met haar vraag heeft mevrouw Van der Borght er al op gewezen: wie thuis kan blijven, blijft graag zo lang mogelijk thuis. Het onderwerp van mijn vraag, de mantelzorg, bevindt zich in dezelfde sfeer.

Mevrouw de minister, het Vlaamse regeerakkoord stelt het volgende: 'De Brusselse Vlamingen en alle Brusselaars die daarvoor kiezen, maken integraal deel uit van de Vlaamse Gemeenschap.' Dat is ei-

Vanackere

genlijk een heel interessante zin. Verder stelt het regeerakkoord: 'Vlaanderen zal ten volle zijn bevoegdheden waarmaken in de hoofdstad en erop toezien dat het Vlaamse beleid niet stopt aan de gewestgrenzen, maar onverkort wordt toegepast in Brussel.'

Er mag niet aan worden getwijfeld dat deze passage ook, maar niet exclusief, betrekking heeft op de problematiek van de Vlaamse zorgverzekering. Deze commissie heeft zich al eerder gebogen over een aantal verschillen qua behandeling, meer bepaald wanneer het gaat over de problematiek van de toegang tot de zorgverzekering zelf. Als Brusselaar moet ik erkennen dat daar de Brusselaar eigenlijk geniet van een positieve discriminatie: wie in het Vlaamse Gewest woont, wordt niet gevraagd of hij wil toetreden. Hij is verplicht toe te treden. De Brusselaar kan ervoor kiezen om al dan niet toe te treden tot die Vlaamse zorgverzekering. Die positieve discriminatie kan bovendien aanleiding geven tot vragen over een soort negatieve selectie, met name het feit dat in het bijzonder diegenen zouden toetreden die van zichzelf vinden dat ze tot een zorgrisicogroep behoren of binnenkort behoefte zullen hebben aan zorg, terwijl degenen die denken dat dat nog veraf is, niet zouden toetreden. In de verzekeringssector wordt dat 'moral hazard' genoemd.

Dat probleem is hier al uitvoerig aan bod gekomen. Ik heb het gevoel dat het door de minister toegelichte beleid van sancties van al te late toetredingen daar een krachtig antwoord op biedt. Ten minste op termijn zal dankzij die politiek het uitstellen van de toetreding tot men zorgbehoevend is geworden, geen haalbare tactiek meer zijn. De wachttijden zullen in dat geval immers volstrekt ontradend zijn.

We moeten daar een evenwicht in zoeken. Door de omstandigheden van het institutionele kader moeten we de Brusselaars de keuze geven al dan niet toe te treden, maar een al te late toetreding, die ruikt naar een negatieve selectie, wordt door de wachttijden ontraden. Dat is meteen een pleidooi om hier niet onvoorzichtig mee om te springen. We hebben die sanctie wellicht nodig om de geloofwaardigheid van het systeem te handhaven. Ook als Brusselaar heb ik daar geen problemen mee.

Mevrouw de minister, uit cijfers waarover ik beschik, blijkt dat er onlangs een omkering is gebeurd. Lange tijd was het aantal genietters van de zorgverzekering in Brussel percentsgewijs lager dan het aantal toetredenen. We mochten dan ook stellen dat de Brusselaars niet profiteerden van het systeem. Nu zijn we echter in een situatie gekomen waarin het aantal aangeslotenen van de zorgverzekering percentsgewijs lager is dan het aantal dat van de zorgverzekering geniet.

Ik haast me evenwel daar een heel belangrijke nuance bij aan te brengen. De zogenaamde explosie situeert zich eerst en vooral in de residentiële sector, waar het aantal genietters enorm is toegenomen. Dat doet zich echter helemaal niet voor in de thuiszorg en de mantelzorg. Er wordt dus in de residentiële sector veel vaker een beroep gedaan op de zorgverzekering. We moeten er eens rustig over nadenken wat we daaraan kunnen doen.

Voor een accurate vergelijking zouden we het alvast eens moeten vergelijken met andere stedelijke omgevingen. We mogen het Brusselse gemiddelde immers niet zomaar vergelijken met het Vlaamse. Wellicht zijn er sociaal-demografische redenen waarom inwoners van Gent, Antwerpen en Brussel iets vaker een beroep doen op de zorgverzekering dan anderen.

Wat betreft het gedeelte dat betrekking heeft op de mantelzorg en de thuiszorg, blijkt Brussel nog steeds een achtergebleven gebied te zijn. Mevrouw de minister, in uw beleidsnota zei u daarover het volgende: 'Ik wil nagaan hoe we voor de inwoners van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de zorgverzekering toegankelijker kunnen maken en ik wens te evalueren of de verplichting om gebruik te maken van professionele zorg in het kader van de tegemoetkoming thuiszorg en mantelzorg eventueel kan wegvallen. Geen zware administratieve formaliteiten, maar een eenvoudig verkrijgbaar voordeel.'

Ik vraag me af of iedereen in het Vlaams Parlement weet dat de Vlaamse Brusselaar die trouw zijn bijdrage betaalt aan de Vlaamse zorgverzekering, en er een beroep op wil doen voor een tegemoetkoming voor mantelzorg, dat niet op dezelfde manier toegekend krijgt als de inwoners van het Vlaamse Gewest. Er is dus een verschil tussen wie bijvoorbeeld in Kraainem woont, en wie in Evere woont. Wie dat in Brussel wil doen, zal elke maand

Vanackere

opnieuw moeten aantonen dat hij ook een beroep heeft gedaan op professionele zorg, en dan nog van een instelling die erkend is in het kader van de Vlaamse zorgverzekering.

Als er geen factuur is voor poetshulp of een andere dienstverlening, dan kan de betrokkene voor die maand geen beroep doen op een uitkering in het kader van de mantelzorg. In sommige delen van het gewest is het niet vanzelfsprekend dat men geregeld een beroep kan doen op professionele zorgverstrekkers. De eis dat men professionele hulp moet inroepen om een beroep te mogen doen op mantelzorg is overigens een beetje paradoxaal. Mantelzorg is er toch op gericht om de zelfredzaamheid van de zorgbehoevende thuis zoveel mogelijk te handhaven? Is het dan niet vreemd dat men die mensen alleen wil helpen als ze eerst bewijzen dat ze een beroep doen op professionele hulp? Ik heb het dan nog niet over de administratieve rompslomp die voor de zorgkassen en de begunstigden elke maand met zo'n eis gepaard gaat.

Moeten de uitvoeringsbesluiten niet worden aangepast opdat een soepeler, minder discriminerend systeem het licht ziet? Wellicht kunnen de Vlaamse verenigingen voor mantelzorg daarin een centrale rol spelen. Ik denk daar nu luidop over na. In dat verband wil ik suggereren dat wordt nagedacht over een vorm van lidmaatschap van die verenigingen voor personen die als mantelzorger willen functioneren. Het zou niet schokkend zijn als men aan zo'n lidmaatschap enige vorming zou koppelen. Zo kan de drempel in het bestaande systeem toch enigszins worden gehandhaafd, zodat wordt vermeden dat gelijk wie in Brussel kan toetreden om alleen maar de centen binnen te rijven. Zo'n lidmaatschap kan worden opgevat als een toelatingsproefje dat het systeem fundamenteel kan vereenvoudigen.

Mevrouw de minister, kunt u niet overwegen om in de gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de uitkeringen in het kader van de mantelzorg ook toe te kennen aan mensen die zijn togetreden tot de Vlaamse zorgverzekering en in orde zijn met de betaling van hun bijdragen, en als aan de voorwaarde is voldaan dat de mantelzorger waarop de begunstigde een beroep doet, is aangesloten bij een van de Vlaamse verenigingen voor mantelzorg? Nog meer lapidair uitgedrukt: kunt

u de Vlaamse verenigingen voor mantelzorg niet gewoon toevoegen aan de lijst van instellingen die een recht openen in het kader van de zorgverzekering? Bij mijn weten zijn er vijf erkend: Ziekenzorg Sint-Michielsbond, de Werkgroep Thuisverzorgers, het Steunpunt Thuiszorg, Ons Zorgnetwerk en Ondersteuning in Thuiszorg. Ik begrijp dat er op administratief vlak een en ander nodig is om ervoor te zorgen dat de Vlaamse Gemeenschap betrouwbare partners heeft.

Toch denk ik dat dit denkspoor een manier is waardoor de begunstigden van deze zorgverzekering die netjes hun verzekeringspremie betalen, zoals de Vlamingen in het Vlaamse Gewest, een beroep kunnen doen op deze bijzonder waardevolle zorg. In het regeerakkoord staat in alle duidelijkheid dat we ervoor pleiten dat in deze legislatuur de vergoeding voor mantelzorg gelijk is aan die voor de residentiële zorg. Dat toont aan dat dit parlement en deze meerderheid de mantelzorg hoger op de politieke agenda willen plaatsen.

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Ik kan niet nalaten vast te stellen dat de heer Vanackere ervan uitgaat dat lange wachttijden nodig zijn of er tenminste toch voor kunnen zorgen dat er niet te veel misbruik wordt gemaakt van het systeem. Ik druk me nu ongenueanceerd uit. Dat staat haaks op de beleidsbrief die staatssecretaris Grouwels nog maar pas heeft voorgesteld in de VGC, waar zij pleit voor een inkorting van de wachttijd. Voor alle duidelijkheid wil ik stellen dat ook ik die wachttijden verantwoord vind, maar toch stel ik die tegenstelling vast. Kan daarover duidelijkheid worden gecreëerd?

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: U kunt daarover mevrouw Grouwels ondervragen. Voor zover ik weet, ondervragen parlementsleden elkaar niet. Als Brusselaar moeten we de Vlamingen op een geloofwaardige manier kunnen zeggen dat Brusselaars het verdienen om op gelijke voet te worden behandeld met de Vlamingen van Vlaanderen, op voorwaarde dat we toestanden vermijden waarbij mensen die zestig zijn geworden, op het laatst dus, ineens in het systeem stappen. Brusselaars van 25 jaar treden best toe, en zij die het niet doen, moeten niet verbaasd zijn dat ze worden geconfronteerd

Vanackere

met een wachttermijn. Er is een groot verschil tussen dat beginsel goedvinden om de geloofwaardigheid van het systeem te handhaven en pleiten voor wachttermijnen die niet zo streng zijn om asociale toestanden te vermijden.

We weten toch ook dat in sommige gevallen de wachttijden problematisch zijn? Er zijn mensen die zijn togetreden tot de zorgverzekering omdat ze zich Vlaming voelen en wensen toe te treden, maar uiteindelijk toch hebben afgehaakt. Dat heeft dan te maken met het feit dat het aanbod in Brussel niet groot genoeg is. We kunnen dat niet tegenspreken.

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Ik begrijp dat dit debat over de regularisatie gaat. Mijn visie daarop verschilt van die van mevrouw Grouwels. Ik ben een voorstander van een eenmalige, korte regularisatie, maar niet voor het structureel inkorten van de wachttijden. Wat denkt de minister daarover? Misschien moeten we het daarover hebben op het ogenblik dat het decreet hier ter bespreking voorligt. Er zijn mijns inziens nieuwe feiten die een nieuw debat nodig maken. Er leven daarover alleszins verschillende meningen.

Ik ben het voorstel van de heer Vanackere over de aansluiting bij de Vlaamse verenigingen voor mantelzorg zeker niet slecht gezind. Is de minister van oordeel dat men lid kan worden van die vzw's? De vzw's organiseren autonoom hun toegang, en het lijkt me niet evident om dat als een recht te organiseren. Is het voorstel haalbaar? Als de toegang een gunst wordt die door de vzw wordt toegestaan, is er een probleem. Mensen kunnen dan van het systeem worden uitgesloten. We moeten heel duidelijke en objectieve criteria hebben, zodat het geen gunst is van een vereniging, maar een recht van een persoon om aan te sluiten en te bewijzen dat hij/zij effectief mantelzorger is. Mevrouw de minister, wat is uw visie hierover?

De voorzitter: Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik sluit me aan bij de vraag van de heer Vanackere. De discriminatie moet in-

derdaad dringend uit de wereld worden geholpen. Ik vind de door de heer Vanackere voorgestelde oplossingen eenvoudig, maar zeer efficiënt.

Mevrouw de minister, ik wil u vragen dit te overwegen. Wat is de timing als u dit wenst te overwegen? Indien u dat niet van plan bent, wil ik graag vernemen of u een andere optie voorstelt en waarover het dan gaat.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mevrouw de voorzitter, er lopen verschillende zaken door elkaar, maar ik ben het eens met de stelling dat we voorzichtig moeten zijn, ook over de wachttijden. Ik denk dat het de solidariteit onderstreept, wat ter bescherming is van het systeem.

Ik zoek naar zaken die ervoor zorgen dat de toekomst van onze zorgverzekering niet wordt gehypothecerd door – een zin uit de beleidsnota die al af en toe werd geciteerd – het zo zwaar maken van de bovenbouw dat uiteindelijk de onderbouw onderuit wordt gehaald. Ik denk dat de wachttijden doordacht zijn ingevoerd, om ervoor te zorgen dat iedereen bereid is solidair te zijn. De wachtlijsten werden niet zomaar ingevoerd.

De regularisatiecampagne zal in Brussel hoogstwaarschijnlijk anders verlopen dan in Vlaanderen. We zullen aan de mensen zeer goed moeten uitleggen wat het belang is van de regularisatie. Veel mensen weten niet dat de wachttijden er altijd zullen zijn. Mensen denken soms dat de wachttijden vanaf nu ingaan. Er bestaan nog heel veel misverstanden over de zorgverzekering. We moeten aan de mensen zeggen dat ze de wachttijd als een rugzakje meenemen, voor het moment dat ze zorgen nodig hebben. Het is geen wachttijd die nu ingaat omdat ze niet betalen.

Communicatie zal heel belangrijk zijn. Ik wil eraan koppelen dat we nu duidelijk het signaal moeten geven dat hoe langer het systeem loopt, hoe belangrijker de solidariteit wordt, want meer mensen worden zorgbehoevend.

Voor ons is het belangrijk dat de dekkingsgraad volledig is. Daarom het voorstel dat we binnenkort aan de regering voorleggen. Dat is ook gekoppeld aan andere evoluties binnen de zorgverzekering. Binnen de regering hebben we afgesproken dat

Vervotte

we het debat zullen voeren naar aanleiding van de meerjarenbegroting.

Het is belangrijk dat we van een gerechtelijke procedure overstappen naar een administratieve procedure, zodat we ook werkelijk kunnen sanctioneren.

We moeten uiteraard zeer goed aan de mensen uitleggen wat de regularisatie inhoudt. De termijnen om te regulariseren zullen voldoende lang zijn. De regularisatie zal, volgens mij, dus langer dan een jaar moeten lopen, maar dat moet nog binnen de regering worden besproken.

De verhouding van het aantal erkende zorgbehoevenden ten opzichte van het aantal aangesloten leden is in Brussel-Hoofdstad 6,25 procent. In Vlaanderen is dat 3,5 procent. De suggestie om Brussel te vergelijken met stedelijke gebieden in Vlaanderen is zinvol, maar die cijfers heb ik niet bij me.

We mogen geen voorbarige conclusies trekken op basis van een aantal cijfers. We kunnen evengoed zeggen dat het systeem hulp kan bieden aan die mensen. We weten dat er problemen zijn met betrekking tot onder andere de veelheid aan informatie.

We wensen een eenvoudiger rechtsverkrijging voor de Nederlandstalige inwoners van Brussel. Daarom heb ik een administratieve vereenvoudiging aangekondigd. Vandaag moeten de mensen maandelijks bewijzen voorleggen. We willen zoeken naar andere mogelijkheden, rekening houdend met het feit dat we moeten blijven controleren en misbruiken en wantoestanden moeten kunnen vaststellen. Het is een evenwicht tussen het doorvoeren van een administratieve vereenvoudiging en ervoor zorgen dat het systeem voldoende bescherming kan genieten, en misbruiken worden gedetecteerd en aangepakt.

We onderzoeken de mogelijkheid om de mantelzorgverenigingen toe te voegen aan de lijst van erkende voorzieningen. Dat zal sowieso met een aantal voorwaarden gepaard gaan. We zullen zoeken naar een systeem waarbij de Vlaamse Gemeenschap de verenigingen erkent. Dat kan een antwoord zijn op de bekommernis van mevrouw Roex over het bewaren van de vrije toegang. Het zal een element zijn van de voorwaarden waaraan

diensten moeten voldoen om erkend te worden en op de lijst van erkende voorzieningen te komen.

Ik pin me hier vandaag niet op vast, want we moeten ook andere alternatieven bekijken. Het wordt momenteel onderzocht, en het lijkt ons een mogelijkheid om de factuurlast op te lossen.

– *De heer Luc Martens treedt opnieuw als voorzitter op.*

We moeten ook werk maken van de manier waarop de bicommunautaire voorzieningen, in het bijzonder de thuiszorg, kunnen worden aangemoedigd om een erkenning van gelijkgestelde voorzieningen aan te vragen in het kader van de zorgverzekering. In Brussel is de invulling ten opzichte van de programmatie van de thuiszorgvoorzieningen 17 procent. Dat is fenomenaal weinig. Dat moet ook een aandachtspunt zijn. West-Vlaanderen zit boven 100 procent. Als er in Brussel een invulling is van amper 17 procent, moeten we hiervoor aandacht hebben in de debatten.

De timing is afhankelijk van de discussies over de meerjarenbegroting en de evoluties die hierin worden opgenomen. Als het onderdeel van de administratieve vereenvoudiging in Brussel wordt opgenomen, willen we dat koppelen aan andere wijzigingen zoals het wegwerken van de discriminatie van de mantelzorger. Afhankelijk van de vooropgestelde timing binnen de regering, zullen we in 2006 of 2007 deze maatregelen uitvoeren.

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mevrouw de minister, ik ben bijzonder tevreden met het zeer genuanceerde, evenwichtige antwoord met een duidelijk perspectief. U overweegt om de mantelzorgverenigingen toe te voegen aan de lijst van erkende voorzieningen die een recht openen op de zorgverzekering. Ik begrijp dat een en ander gepaard moet gaan met een aantal voorwaarden die toelaten de beginselen van de zorgverzekering te laten respecteren.

Mevrouw de minister, ik ben ook tevreden dat u bij het vermelden van de cijfers – 6,25 procent begunstigen in Brussel tegenover 3,5 procent in Vlaanderen – zegt dat het goed is te bekijken hoe de zaken ervoor staan in de stedelijke gebieden van Vlaanderen. Dat is nuttige informatie die we bij een volgende gelegenheid kunnen bekijken.

Vanackere

Ik ben alvast zeer tevreden met wat hier is gezegd. Ik denk dat de praktische problemen die zich manifesteren, kunnen worden aangepakt op het niveau van het aanpassen van de uitvoeringsbesluiten, iets wat in dit parlement niet in detail moet worden besproken.

Die 17 percent heeft veel te maken met de mentaliteit van politici. Er zijn immers heel wat instellingen die op de ene of de andere manier, doordat ze openbaar zijn, in de invloedssfeer van politici zitten. Ik heb het dan niet over Vlaamse politici.

De heer Bart Caron: U hebt het over Brusselse politici.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer Caron, als bij de eerstesteenlegging van een rusthuis de bevoegde OCMW-voorzitter het nodig acht om tijdens zijn inaugurale rede te zeggen dat hij zeer tevreden is te kunnen aankondigen dat het rusthuis in kwestie niet zal toetreden tot het systeem van de Vlaamse zorgverzekering, dan weet u toch dat er een mentaliteitsprobleem is. Hij heeft die uitspraak dan nog gedaan in een omgeving waar veel Vlaamse ouderen wachten op zorgvoorziening. Ik zal trouwens niet zeggen over welk rusthuis ik het heb.

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Ik begrijp de relatie nog niet tussen de invulling van 17 percent en de programmering. Waarom is er maar 17 percent ingevuld? Welke subjectieve en objectieve redenen kunnen daarvoor worden aangewezen? Ik heb daarover al veel wilde verhalen gehoord.

Minister Inge Vervotte: Ik denk dat dat debat zal worden gevoerd, want we vinden het belangrijk dat er een bepaalde realisatiegraad wordt bereikt. De knelpunten zullen tijdens dat debat ongetwijfeld aan bod komen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stijging van het aantal jonge kinderen met eetstoornissen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Merckx tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stijging van het aantal jonge kinderen met eetstoornissen.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mevrouw de minister, eetstoornissen zijn geen voorbijgaande modegrillen. Ze vormen een ernstige bedreiging voor de fysieke en psychische gezondheid van heel wat jongeren. Het is niet verwonderlijk dat er steeds meer melding wordt gemaakt van eetstoornissen op een zeer lage leeftijd. De pediaters en diëtisten van een aantal gespecialiseerde ziekenhuizen in ons land luiden dan ook de alarmbel.

Steeds meer kinderen worden voor hun puberteit opgenomen met eetstoornissen. Er zijn een aantal 6-jarige kinderen met eetstoornissen bekend. Vorige week kwam extreme magerzucht bij jonge kinderen nog uitgebreid in de actualiteit nadat een meisje van 5 jaar met anorexie werd opgenomen in een ziekenhuis. Het kind in kwestie voelde zich te dik en was op dieet gegaan, met alle gevolgen van dien.

Anorexie komt vooral voor bij meisjes. Het valt op dat slank zijn wordt geassocieerd met mooi zijn en succes hebben. De drang om erbij te horen is bovendien al aanwezig op zeer jonge leeftijd.

Kinderen verschillen in dat opzicht niet veel van hun ouders. Knack maakte in de editie van vorige week de resultaten van een enquête bekend. In die enquête kreeg een testgroep volwassen vrouwen vier covers voorgelegd, met daarop telkens een model, gaande van extreem mager tot goed gevuld. De resultaten laten duidelijk zien dat ook de meerderheid van de Vlaamse volwassen vrouwen vooral voor extreem mager kiest.

Het aantal jongeren met eetstoornissen stijgt. Een groot probleem is het herkennen van magerzucht. Vaak verkeren jongeren al in een vergevorderd stadium als wordt vastgesteld dat er een eetstoornis

Merckx-Van Goey

in het spel is. Daardoor is de behandeling vaak erg extreem en komt er een ziekenhuisopname aan te pas.

Jongeren die anorexie ontwikkelen, kampen ook met psychische problemen. Op die manier wordt het behandelen van een eetstoornis een zeer complexe aangelegenheid. Het tijdig detecteren van een eetstoornis zou een en ander eenvoudiger maken.

Een van uw voorgangers heeft in de periode 2000-2001 het project 'Professionalisering van preventie en behandeling van jongeren met eetstoornissen' opgestart. Dat project stond onder leiding van professor Vandereycken en had de vorm van een grootschalige enquête, waarbij zowel de CLB's als de CGG's werden bevestigd. De resultaten van die studie zijn zeer interessant. Professor Vandereycken heeft de voorbije legislatuur tijdens een hoorzitting in het Vlaams Parlement ook een en ander aangetoond.

Een eerste en algemene conclusie die op basis van de onderzoeksresultaten kan worden getrokken, is dat het niet of erg laat onderkennen van een eetstoornis een belangrijk probleem is waaraan moet worden gewerkt. De hulpverleners moeten daarom een betere en grotere basiskennis krijgen. Er is dus nood aan bijscholing in de CLB's en de CGG's.

Hij stelde ook iets anders vast. De problematiek van de eetstoornissen is zeer ernstig en daardoor is het belangrijk dat er goed wordt doorverwezen naar deskundigen. Vaak weet men die echter niet te vinden. Er is dus nood aan het beter in kaart brengen van de Vlaamse behandelingsmogelijkheden. Eens dat gebeurd is, zou doorverwijzen beter en sneller kunnen gebeuren en zou de omvang van de problematiek kleiner worden.

Mevrouw de minister, in welke mate zult u gebruik maken van de onderzoeksresultaten om het beleid in verband met eetstoornissen te optimaliseren? Er is nood aan een vervolgotraject. Waar is dat?

Het decreet in verband met het preventief gezondheidsbeleid omschrijft anorexie als een psychische aandoening. De uitvoering van dat decreet zou ook een en ander op gang kunnen brengen.

In het jeugdbeleidsplan wordt ook gewezen op de anorexieproblematiek. Welke specifieke aanpak

zult u in dat verband hanteren om het welzijn bij jongeren te verhogen?

Ik heb het hier over een maatschappelijk probleem. Er nood aan informatie. De overheid kan in dat verband een belangrijke taak vervullen. Er is informatie te vinden op www.eetstoornis.be, maar eigenlijk is de overheid daar totaal afwezig. Ik vind het belangrijk dat betrouwbare wetenschappelijke informatie wordt gebundeld. Op welke wijze denkt u hier iets aan te kunnen doen?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Alles wat met eetstoornissen te maken heeft, is een heel complexe problematiek, die enerzijds een specifieke aanpak vergt, maar anderzijds ook een globale. Dat is eigenlijk het vreemde aan zulke thema's. Er zijn namelijk verschillende redenen waarom mensen eetstoornissen ontwikkelen. Bij de ene kan het te maken hebben met een familiale context, bij de andere met persoonlijke elementen. Het is dus niet zoals bij sommige andere problemen, waar oorzaak en gevolg duidelijk zijn.

Eetstoornissen kunnen verschillende oorzaken hebben. Er is dan ook een specifieke aanpak nodig, die zich in Vlaanderen vertaalt in drie initiatieven. Er werd reeds verwezen naar een van die initiatieven, namelijk de professionalisering van de preventie en de behandeling van jongeren met eetstoornissen van de KU Leuven. Een tweede initiatief is het opstellen van de nieuwe Vlaamse groeicurven door de VUB. Het derde is een onderzoek door de Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg, om een standaardmeetinstrument te maken voor gewicht.

Ik zal niet heel diep ingaan op deze projecten, maar wil wel aangeven waarvoor ze dienen en wat de eerste conclusies zijn. Het eerste project omvat ten eerste een element van zorginventarisatie. De conclusie is dat er onvoldoende kennis aanwezig is binnen de eerste lijn om te diagnosticeren en om door te verwijzen naar een adequate behandeling. Dat betekent dat er specifieke projecten moeten worden opgezet inzake deskundigheidsbevordering. Dat vormde dan het tweede gedeelte van het initiatief van de KU Leuven. De regering heeft dit vervolgotraject met betrekking tot de deskundigheid van de eerstelijns werkers verlengd tot 30 september 2005. Dat betekent dat we eigenlijk zowel

Vervotte

de opsporing en de begeleiding van jongeren met eetstoornissen moeten bevorderen als de gerichte behandeling in de zorgcircuits van de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Op basis van de gegevens die we al hadden, werd dit project verruimd tot gewichtsproblemen als obesitas. Het gaat dus niet enkel over anorexia. Ook werd de leeftijd van de jongeren verlaagd. Oorspronkelijk richtte het project zich op jongeren van 12 tot 25 jaar, ondertussen gaat het om jongeren van 10 tot 20 jaar.

Dan hebben we het project van de VUB. Dat is natuurlijk vooral belangrijk voor huisartsen, kinderartsen, CLB-artsen en artsen van de consultatiebureaus van Kind & Gezin. Het moet hen toelaten het gewicht te beoordelen in functie van de lengte. Daarom zijn die schalen ook zo belangrijk, de gegevens moeten objectief en wetenschappelijk zijn, zoals u bepleit hebt, mevrouw Merckx.

Dan hebben we nog het project van de Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg. Dat is een onderzoeksprotocol voor CLB-artsen en paramedische medewerkers, met richtlijnen voor een gestandaardiseerde meting en voor verwijscriteria bij gewichtsproblemen. Er is nood aan standaardisering.

De wachttijden in de kinderpsychiatrie vallen voor een groot gedeelte natuurlijk weer onder federale bevoegdheid, zowel bij de beroepsuitoefening van de kinderpsychiatrie als bij de financiering van de K-diensten en de honorering van de kinderpsychiaters. We kunnen wel onze verantwoordelijkheid opnemen in de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Ik heb eerder al gezegd dat het de bedoeling is de convenants opnieuw te bespreken met de centra voor geestelijke gezondheidszorg, met meer specifieke aandacht voor het verkleinen van de wachttijden voor kinderen in die centra.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Er is dus zowel een specifieke als een globale aanpak. De sector vraagt inderdaad naar draaiboeken, naar gestandaardiseerde normen, naar richtlijnen, naast een grotere bekendmaking van het aanbod natuurlijk. Mevrouw de minister, het project van de KUL, dat ten einde loopt, zorgde voor de site 'www.eetstoor-

nis.be'. Daarop is een schat aan informatie te vinden. Het zou echter spijtig zijn als daar ook een einde aan zou komen. Dat is een creatieve invulling van bestaande noden, en het zou goed zijn dat u dat bestendigt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Greet Van Linter tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het veroorzaken van klaplong door te luide muziek

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Linter tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het veroorzaken van klaplong door te luide muziek.

Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Mevrouw de minister, dit lijkt misschien een eigenaardig onderwerp, maar het fenomeen verbaasde me en intrigeert me ook. Berichten in de pers melden ons namelijk het nieuwe fenomeen dat loeiharde muziek niet alleen dikwijls verantwoordelijk is voor gehoorbeschadiging, maar tevens vaak een klaplong veroorzaakt.

De luide bassen en de frequentie van de muziek veroorzaken trillingen in de longen, waardoor scheurtjes kunnen ontstaan en de long kan inklappen. Dan komt er lucht terecht in de borstholte buiten de longen en dit zorgt voor een stekende pijn in de borst en leidt tot kortademigheid. Meestal herstelt een klaplong vanzelf, maar soms kan het een levensbedreigende aandoening zijn. Vooral jonge mensen tussen 15 en 25 jaar blijken erg vatbaar te zijn voor klaplongen. Professor Noppen van het VUB-ziekenhuis deed met zijn team een enquête bij jongeren en leerde dat een op de vijf klaplongpatiënten voordien aan harde muziek was blootgesteld. Dit kon gaan van het bijwonen van een rockconcert over de aanwezigheid op een technofuif tot het spelen van luide muziek in de wagen.

– *Mevrouw Vera Van der Borgh* treedt op als voorzitter.

Mevrouw de minister, hebt u meer gegevens over de studie of de enquête over dit probleem? Zo ja,

Van Linter

wat zijn de resultaten hiervan? Is er inderdaad een verband? Overweegt u een informatiecampagne voor de sensibilisatie van bijvoorbeeld jongeren, organisatoren van festivals en discotheekuitbaters of overweegt u andere initiatieven?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik ben een beetje geschrokken van deze vraag om uitleg. Ik ben geen wetenschapper, maar ik maak me samen met mevrouw Van Linter zorgen over deze thematiek. Vooraleer het besluit te trekken dat er een rechtstreeks oorzakelijk verband bestaat tussen harde muziek en een klaplong, moeten we echter heel voorzichtig zijn. Het klopt dat het niet mogelijk is om met iemand te telefoneren op een rockconcert, maar dat lukt evenmin op een Brussels kruispunt, zeker als er een bus voorbijrijdt. Ik bedoel maar dat er veel situaties zijn waarbij er veel lawaai is.

Als er zulke problemen zouden zijn, dan vind ik dat we daar zorgvuldig mee moeten omgaan. Ik zou er toch ook voor willen pleiten om de jongerencultuur niet te diaboliseren. Het is een deel van hun leefcultuur dat muziek een zeker volume heeft op festivals maar ook binnenshuis. Ik pleit ervoor om het fenomeen vanuit die optiek met de grootste omzichtigheid te behandelen, zonder in een sfeer te komen van culpabilisering of dergelijke. Mevrouw Van Linter doet dat ook niet, ze heeft het over informatie en sensibilisering. Mij intrigeert vooral de volgende vraag. Zijn er voldoende harde wetenschappelijke feiten die aantonen dat er inderdaad een oorzakelijk verband bestaat tussen luide muziek en een klaplong?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, ik baseer mijn antwoord op de bevindingen van professor Noppen, die ze in augustus 2004 in een Brits medisch tijdschrift *Thorax* publiceerde. Er werd gerapporteerd over vier patiënten waarvan er een met een boomcar reed en waarvan er drie vlak bij de boxen op een concert stonden. Een boomcar is een auto waarvan het doel is om zo veel mogelijk geluid te produceren. Het is niet wetenschappelijk bewezen dat er een

verband is tussen de blootstelling aan luide muziek en het optreden van een spontane pneumothorax. We mogen het verband echter ook niet uitsluiten. De bedoeling van de professor met het artikel was om dit probleem onder de aandacht van zijn collega's te brengen en om zo een zicht te krijgen op de exacte omvang ervan.

Voor ons zijn de veel voorkomende gevolgen van blootstelling aan erg hoge geluidsniveaus belangrijker, zoals doofheid, hartaandoeningen en hypertensie. Een klaplong is een levensbedreigende aandoening en is gevaarlijk, maar komt niet zo frequent voor.

Op vlak van geluidsoverlast bij popconcerten worden de normen de voorbije jaren strikter toegepast. Er is ook meer controle op de wetgeving. Ook het geluidsniveau in discotheken wordt vaker aan controle onderworpen. Het blijft natuurlijk zo dat een deel van onze jongeren zich tijdens de vrije tijd regelmatig blootstelt aan te luide muziek. De intensiteit is één element, maar de frequentie aan gemiddeld luide intensiteit is vaak schadelijker dan eenmalige hoge intensiteit. Wie zich regelmatig blootstelt aan te veel lawaai, bevindt zich in een gevaarlijke situatie.

Mevrouw Van Linter, uw vraag om uitleg is voor mij voldoende om bijkomende informatie in te winnen. Een en ander valt ook onder de bevoegdheden van de ministers van Jeugd en Leefmilieu. Als u dat wenst, kan hieromtrent advies worden gevraagd aan de Vlaamse Jeugdraad.

De voorzitter: Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het stelt me gerust. Alhoewel de link tussen luide muziek en klaplong nog niet is bewezen, lijkt het me aangewezen dat de overheid informatie verstrekt. Ik ben dan ook blij dat u advies zult inwinnen bij de Vlaamse Jeugdraad.

– *De heer Luc Martens treedt opnieuw als voorzitter op.*

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik ben erg blij dat het oorzakelijk verband niet is aangetoond. Ik ben erover

Caron

verheugd dat er advies zal worden gevraagd aan de Vlaamse Jeugdraad. We hebben echter al heel wat regelgeving op het vlak van jeugdcultuur. Denk maar aan de regels inzake fuiven. Al deze regels drukken op het verenigingsleven, het jeugdwerk en de jeugdclubs. Ik deel uw gezondheidsbekommernis, maar we kunnen niet alles in regels vastleggen.

In 1997 was de heer Martens minister van Jeugd. We hebben toen uren onderhandeld over een regeltje om twaalf fuiven toe te laten in jeugdclubs die niet aan de Vlaamse-normen voldeden. Als de gezondheid in gevaar wordt gebracht, dan moet er iets gebeuren. Als dat echter niet het geval is, dan pleit ik niet voor betutteling en extra regels.

Mevrouw Greet Van Linter: Daarom had ik het in mijn vraag niet over regelgeving, maar over sensibilisering en informatieverstrekking.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de tweede ronde van de federale Staten-Generaal voor de Gezinnen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Merckx tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de tweede ronde van de federale Staten-Generaal voor de Gezinnen.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in een persbericht van de federale premier lees ik dat na de eerste staten-generaal het nodig bleek om een permanent karakter te geven aan dit overlegforum. Daarom heeft de regering op initiatief van de staatssecretaris voor het Gezin beslist om een tweede debatronde op het getouw te zetten die 2005 volledig zal beslaan.

Tijdens de eerste week van maart gaf staatssecretaris Mandaila de start van de tweede ronde van de

Staten-Generaal voor de Gezinnen. Ze herneemt hiermee het initiatief en de formule van haar voorganger, mevrouw Simonis. Zo worden de bestaande werkgroepen herbevestigd en worden er twee werkgroepen toegevoegd: de werkgroep Gezin en Geweld en de intergenerationele dimensie van het gezin. Voor het overige blijft alles bij hetzelfde. Van de elf thema's die zullen worden behandeld, zijn er vier expliciet een gemeenschapsmaterie.

De vorige Vlaamse Regering en de minister van Welzijn in het bijzonder zijn nooit voorstander geweest van deze formule, en zeker niet van de recuperatie van exclusieve gemeenschapsbevoegdheden. Door het aanduiden en sturen van een waarnemer naar de staten-generaal lijkt u hetzelfde standpunt in te nemen. Ik las in de krant: 'Vervotte stuurt alleen waarnemer.' Ik begrijp dat u een federale staten-generaal niet het gepaste middel vindt om actief de beleidsvoorbereiding voor gezinsaanlegenheden te structureren. Het is bedoeld om te kunnen debatteren over thema's die gezinnen aanbelangen.

Mevrouw de minister, zijn er afspraken gemaakt naar aanleiding van de heropstart? Ik las in de krant dat de staatssecretaris heel blij is dat de gemeenschapsministers het voorzitterschap zullen waarnemen van de werkgroepen. Klopt dat? Zo ja, over welke werkgroep gaat het? Hoe is de aanwezigheid van de Vlaamse Gemeenschap geregeld in de werkgroepen? Zijn er diensten die eraan deelnemen? Welke richtlijnen hebben ze gekregen? Hoe wordt de rapportering en/of opvolging geregeld?

Wat is er gebeurd met de resultaten van de eerste ronde van de staten-generaal? In een artikel van de Gezinsbond las ik: 'Indien het de doelstelling was om de contouren van een toekomstig gezinsbeleid uit te tekenen, krijgt de staten-generaal een ruime onvoldoende.'

Mevrouw de minister, de titel 'Vervotte stuurt alleen waarnemer' zou een verkeerde indruk kunnen wekken. De minister zou op die manier de indruk kunnen wekken dat Vlaanderen niet geïnteresseerd is in overleg of in de beleidsdomeinoverschrijdende elementen die we voor een volwaardig gezinsbeleid nodig hebben. Ik neem aan dat de minister dit zal trachten te vermijden.

Mevrouw de minister, tot slot wil ik het hier nog even over de verwijzing naar een gezinsportaal

Merckx-Van Goey

hebben. Dit portaal zou als een soort van toegangspoort dienen voor alle overheidsdiensten die zich met het gezin bezighouden. Heeft iemand u al hierbij betrokken?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, ik zou me bij de vraag om uitleg van mevrouw Merckx willen aansluiten. Het lijkt me niet makkelijk om staatssecretaris voor het Gezin te zijn in een land waar alle bevoegdheden in verband met het gezin onder de gemeenschappen ressorteren.

Gezien het feit dat deze vergadering ondertussen een meerderheidsoverleg is geworden, kan ik me gerust over bepaalde zaken uitspreken. We hebben voor het eerst een andersgekleurde staatssecretaris en we worden met bepaalde spanningen geconfronteerd. Ik vind dit merkwaardig en pijnlijk.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, ik zal eerst even de historiek en de context van deze zaak schetsen.

Voor de Vlaamse Regering de in de media verschenen houding heeft aangenomen, heeft overleg tussen mijn kabinet en het kabinet van staatssecretaris Mandaila plaatsgevonden. Tijdens dit overleg is ons niet verzekerd dat de exclusief Vlaamse bevoegdheden niet ter sprake zouden komen. We hebben onze bekommernissen over bepaalde elementen en over de discussies in bepaalde werkgroepen geuit. We hebben verklaard dat we de mogelijkheid om overleg te plegen uiteraard ten volle willen benutten. We zijn zonder meer geïnteresseerd in een aantal elementen die nog steeds tot de federale bevoegdheden behoren. De kinderbijslag is een goed voorbeeld. Er zijn, met andere woorden, een aantal thema's die we graag zouden bespreken. Dit overleg moet evenwel worden beperkt tot die punten waar de verschillende bevoegdheden elkaar kruisen. De exclusieve gemeenschapsbevoegdheden mogen hierbij niet aan bod komen.

Aangezien ons tijdens het overleg met de staatssecretaris geen garanties zijn geboden, heb ik de Vlaamse Regering op 11 februari 2005 en op 4 maart 2005 ingelicht. De Vlaamse Regering heeft

besloten de staatssecretaris van onze bekommernissen op de hoogte te brengen. De Vlaamse Regering is van mening dat de exclusieve bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap tijdens de Staten-Generaal voor de Gezinnen niet aan bod mogen komen. De Vlaamse Regering heeft tevens verklaard dat ze voor verder overleg de geëigende formele overlegorganen verkiest. Hoewel de Vlaamse Regering zich voor een goede samenwerking en voor overleg heeft uitgesproken, zal haar houding ten aanzien van de bevoegdheidsverdeling steeds dezelfde blijven.

We hebben staatssecretaris Mandaila gemeld dat de Vlaamse Gemeenschap de heer Deven van het CBGS als waarnemer naar het overleg zou sturen. We hebben het standpunt van de Vlaamse Regering tevens overgemaakt aan de andere instanties, zoals de afgevaardigden van Kind en Gezin en van het departement Welzijn, Gezondheid en Cultuur, die de vergaderingen van de werkgroepen bijwonen.

Naar aanleiding van de bekendmaking van de conclusies van de eerste Staten-Generaal voor de Gezinnen heeft de vorige Vlaamse Regering een regeringsbeslissing genomen die tot het respecteren van de bestaande bevoegdheidsverdeling oproept. Verdere conclusies zijn eigenlijk niet getrokken. Buiten het reeds vermelde overleg tussen mijn kabinet en het kabinet van de staatssecretaris, zijn geen verdere acties ondernomen.

Over een gezinsportaal is me officieel nog geen enkele vraag gesteld. Ik ben deze idee uiteraard niet noodzakelijk ongenegen. Het kan interessant zijn informatie via een site te verspreiden. We moeten er uiteraard over waken dat alle gezinnen die toegang tot het internet hebben deze informatie gemakkelijk kunnen raadplegen. De overheid moet er steeds naar streven de burger zo gemakkelijk, zo goed en zo volledig mogelijk te informeren. Een dergelijke portaalsite zou hiertoe een bijdrage kunnen leveren. Deze site zou dan wel in volledige samenwerking tussen de verschillende overheden moeten worden ontwikkeld. De betrokken bestuursniveaus zouden goede afspraken moeten maken en de bevoegdheidsverdeling duidelijk vastleggen.

Ik zal mijn antwoord nog even trachten samen te vatten. Er is overleg tussen de betrokken kabinetten gepleegd. Dit overleg heeft onze bekommernis-

Vervotte

sen niet weggewerkt. Hoewel we de staatssecretaris van ons standpunt op de hoogte hebben gesteld, heeft ze in de media verklaard dat de Vlaamse Gemeenschap toch aan de Staten-Generaal voor de Gezinnen zou deelnemen. Een aantal instanties, zoals het departement Welzijn, Gezondheid en Cultuur en Kind en Gezin, zijn bij de Staten-Generaal voor de Gezinnen betrokken. De Vlaamse Regering heeft een waarnemer gestuurd. De Vlaamse Regering is uiteraard bereid om overleg te plegen. Hierbij moet de bestaande bevoegdheidsverdeling evenwel duidelijk worden gerespecteerd. Een federale recuperatie van onze bevoegdheden blijft uiteraard onbespreekbaar.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Ik zou de minister willen bedanken voor haar verduidelijkende toelichting. Blijkbaar recidiveert de federale regering. Tijdens de eerste Staten-Generaal voor de Gezinnen is toenmalig minister Byttebier met vele tegenstellingen geconfronteerd. Het was toen een stuk moeilijker om op een correcte manier overleg te plegen en in dialoog te treden. We rekenen erop dat minister Vervotte een eigen gezinsbeleid zal ontwikkelen. Door in Vlaamse oplossingen te voorzien, kan ze heel wat vragen die tijdens de Staten-Generaal voor de Gezinnen zullen worden gesteld, gewoon overbodig maken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Jans tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de aanpassing van de regelgeving van kwaliteitszorg voor de Centra voor Functionele Revalidatie

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Jans tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de aanpassing van de regelgeving van kwaliteitszorg voor de Centra voor Functionele Revalidatie.

Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, deze centra nemen een vrij bijzondere plaats in tussen de initiatieven die door het Vlaams Fonds worden erkend, want de erkenning gebeurt op Vlaams niveau, maar de betoelaging is federaal. Het Vlaams Fonds erkent een aantal revalidatiecentra. Het zijn de centra die vroeger werden erkend door het Rijksfonds voor sociale reclassering van de mindervaliden. Recent werden een aantal nieuwe centra aan de lijst toegevoegd. Het gaat om 142 diensten en centra waarvan 79 verbonden zijn aan ziekenhuizen en 63 autonoom zijn en enkel aan ambulante revalidatie doen.

Het Vlaams Fonds voorziet in de subsidiëring van de laatste groep, die de extramurale centra worden genoemd. Die subsidiëring loopt via twee kanalen: trimestriële onderhoudstoelagen en subsidies voor investeringen voor nieuwbouw, verbouw, meubilering en bijzondere uitrusting.

In het licht van hun erkenning dienen de centra voor functionele revalidatie te voldoen aan de kwaliteitseisen zoals werd vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2000 inzake de kwaliteitszorg in de voorzieningen voor personen met een handicap. Deze regelgeving blijkt echter onvoldoende afgestemd te zijn op de specifieke ambulante werking van een revalidatiecentrum en is in conflict met het reglementair kader dat wordt opgelegd door het RIZIV. Het RIZIV denkt alleen op basis van het behalen van prestaties, gebaseerd op een individuele cliënt en een maximaal aantal uren dienstverlening. Indien er een bredere omgeving bij moet worden betrokken, is dat in functie van de cliënt. Men houdt geen rekening met administratie en een ander kader.

Het Vlaams beleid daarentegen, vertrekt vanuit een groep, vanuit residentiële en semi-residentiële voorzieningen die altijd een goed uitgebouwd kader hebben en werken met procedures en met collectieve inspraak.

Mevrouw de minister, welke initiatieven zult u nemen om de problemen die zich stellen in het licht van de toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering inzake de kwaliteitszorg in de extramurale centra voor functionele revalidatie, op te lossen? Welke zijn de resultaten van de interministeriële conferenties of van een andere vorm van overleg tussen de Vlaamse en federale ministers inzake de problemen in de ambulante revalidatiesector?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Jans, de toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2000 betreffende de kwaliteitszorg in de voorzieningen voor personen met een handicap stelt inderdaad problemen voor de centra voor functionele revalidatie, omdat het te weinig rekening houdt met de specifieke situatie van deze centra. Ik ga niet in detail op deze kwestie in, maar een voorbeeld hiervan is dat de centra worden gestuurd door de RIZIV-regelgeving en dus minder ruimte hebben voor de toepassing en uitwerking van een kwaliteitsbeleid. Dat is wel het geval voor voorzieningen die worden erkend en gesubsidieerd door het Vlaams Fonds.

Eind 2004 vond een overleg plaats tussen vertegenwoordigers van de centra en het Vlaams Fonds. Het resultaat daarvan is dat er een alternatieve regelgeving werd uitgewerkt voor de betrokken centra, waardoor de situatie meer werkbaar is.

Het ontwerp-besluit werd voor advies voorgelegd aan de sectorale overleggroep kwaliteitszorg. Het besluit van 15 december 2000 is een uitvoeringsbesluit bij het decreet van 29 april 1997 inzake de kwaliteitszorg van de welzijnsvoorzieningen. Dat decreet werd ondertussen opgeheven door het nieuwe decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen. We hebben voor dit decreet nog steeds geen uitvoeringsbesluiten getroffen.

We zijn bezig met de zaak. Die situeert zich nu op het niveau van de beleidsraad. We willen een algemene visie ontwikkelen voor het gehele departement Welzijn en Volksgezondheid, inclusief het Vlaams Fonds en Kind en Gezin. We willen definiëren wat het kwaliteitsbeleid is waarnaar we streven. We willen de zaak globaal bespreken zodat we niet te veel verschillende visies krijgen. Als er inzake een lokaal sociaal beleidsplan een andere kwaliteitsvisie en aanpak zijn bij Kind en Gezin, het Vlaams Fonds of WVC, dan sturen we geen goed signaal naar de opstellers van het lokaal sociaal beleidsplan. We werken daarom aan een lokale visie. Inzake de implementatie van het decreet zullen we binnenkort een voorstel krijgen, waaraan ook een tijdspad is gebonden.

Met betrekking tot het interministerieel overleg gebeurde in opdracht van het RIZIV een audit

in de sector. Het rapport werd afgeleverd in juni 2004. Uit een van de aanbevelingen van de audit over deze centra blijkt de noodzaak aan een interministerieel overleg tussen de federale overheid en de gemeenschappen. Het is de bedoeling van dit overleg om de bevoegdheden van elkeen te bepalen inzake de opvang van de ambulante revalidatiecentra, de geviseerde doelgroepen. Dit thema werd vooralsnog niet besproken op de interministeriële conferentie.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Mevrouw de minister, ik begrijp dat er een ontwerp-besluit is dat voor een stuk op maat werd geschreven van die ambulante revalidatiecentra. Het advies daarover was positief. Het werd samen met de sector opgesteld. De uitvoering van het ontwerp-besluit kan blijkbaar nog niet beginnen. Werd in een timing voorzien?

Minister Inge Vervotte: De uitvoering is gekoppeld aan onze visie op de uitvoering van het kwaliteitsdecreet in het algemeen. De beleidsraad is daar nu mee bezig. Ik durf me vandaag nog niet uitspreken over een datum.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Jans tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de operationalisering van het inzagerecht van de gebruiker bij multidisciplinaire verslagen voor het Vlaams Fonds

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Jans tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de operationalisering van het inzagerecht van de gebruiker bij multidisciplinaire verslagen voor het Vlaams Fonds.

Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het multidisciplinair verslag vormt de basis voor bijna elke beslissing van het Vlaams Fonds. Wie ingeschreven is bij het Vlaams Fonds, kan een multidisciplinair verslag indienen dat wordt opgesteld in samenwerking met een erkend multidisciplinair team. Het team stuurt

Jans

het dossier naar de provinciale afdeling van het Vlaams Fonds.

Op termijn wil het VF in het kader van het e-government de dossiers elektronisch verwerken, zodat het dossier van de persoon met een handicap door de persoon zelf of door zijn of haar begeleider zal kunnen worden opgevolgd. Dat is een goede evolutie, op voorwaarde dat men ook schriftelijke en mondelinge informatie aan de cliënten verstrekt.

De Vlaamse Federatie van Consultatiebureaus voor Personen met een Handicap en de Federatie van Consultatiebureaus voor Personen met een Handicap richtten een schrijven aan het VF. In dat schrijven formuleren beide federaties zowel inhoudelijke als praktische bedenkingen bij de praktische uitwerking van het inzagerecht van de cliënt in de vernieuwde elektronische versie van het multidisciplinair verslag. De consultatiebureaus zijn door het VF erkend als Centrum voor Gespecialiseerde Voorlichting bij Beroepskeuze en Multidisciplinair Team of MDT.

Volgens beide federaties leert hun ervaring hun dat er zich moeilijkheden zullen voordoen als hun cliënt verplicht wordt om zijn multidisciplinair verslag te ondertekenen. Volgens hen moet er rekening worden gehouden met de limieten van de cliënt inzake de informatie die hij of zij aankan. Het multidisciplinair verslag vertrekt van een stoornis en focust op de beperkingen en belemmeringen in het sociale en professionele leven van de cliënt. Verder is het multidisciplinair verslag vaak geschreven in een taal die voor de cliënten niet altijd duidelijk en verstaanbaar is.

Ook stelt zich het praktische probleem dat elke cliënt zich terug op het consultatiebureau zal moeten aanbieden om de eindversie van zijn multidisciplinair verslag te lezen en te ondertekenen. Als daarbij een vertraging zich voordoet, zal dit resulteren in een langere wachttijd alvorens het multidisciplinair verslag naar het VF kan worden opgestuurd, met alle gevolgen van dien.

In hun brief stellen de federaties dat ze een aantal voorstellen hebben uitgewerkt om die problemen op te lossen. Heeft de minister kennis genomen van die brief? Welke voorstellen hebben de federaties uitgewerkt? In welke mate zal de minister met deze voorstellen rekening houden?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik heb alle begrip voor de problemen die zich kunnen voordoen met mensen die worden geconfronteerd met een uiteenzetting van hun problemen. Toch moeten we stellen dat we personen met een handicap niet mogen bevoogden of betuttelen. Empowerment impliceert dat we de zorgvrager of -gebruiker in kennis stellen van de verslagen van het MDT. Bovendien heeft het team mijns inziens de plicht uit te leggen wat er nu precies in de tekst staat. De inhoud van de tekst mag niet een bepalende factor zijn voor de beslissing of iemand al dan niet inzage in het dossier krijgt.

Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat de MDT's het zichzelf gemakkelijk maken. Het is best handig als men aan niemand verantwoording moet afleggen over wat men doet. Derhalve wil ik voorstellen om bij de omschakeling naar MDE's de persoon met een handicap in zijn totale menszijn te respecteren. Er moeten extra inspanningen worden geleverd om de mensen te informeren en niet om ze informatie te onthouden. Ik ken de brief van die twee organisaties niet. Toch wil ik de minister vragen om voorzichtig te zijn en niet in te gaan op de vragen in de te eenzijdige uiteenzetting van mevrouw Jans.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Ook ik was verbaasd over de vraag. Het feit dat men het dossier in een elektronische vorm giet, verandert op zich niets aan de praktijk. Vandaag wordt aan de MDT's gevraagd om het verslag te laten ondertekenen en daarover de nodige informatie te geven. Het enige verschil met vroeger is het feit dat nu de MDT's dit verslag op papier ook in elektronische vorm zullen aanbieden. Ik ben dus erg nieuwsgierig te vernemen welke aanbevelingen de federaties me zullen voorleggen. Op 19 januari hebben ze een onderhoud aangevraagd. Dat onderhoud zal plaatsvinden op 17 maart. Vandaag kan ik daarover niets meer vertellen. In elk geval vind ik dat hun taak erg belangrijk is, en dat heeft niets te maken met het feit of men het dossier al dan niet in elektronische vorm giet.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Ik dank de minister voor haar duidelijke antwoord. Ik deel haar nieuwsgie-

Jans

righeid. Aan de heer Caron wil ik zeggen dat het zeker niet mijn bedoeling is om te bevoogden of te betuttelen. Ik vind het wel van cruciaal belang dat in het kader van de empowerment de gegeven informatie duidelijk en verstaanbaar is. Ik heb dus gewoon aandacht voor de wijze waarop er wordt gecommuniceerd. Dat moet liefst zo duidelijk mogelijk gebeuren. Dat was mijn invalshoek.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik vind dat het belang van de zorgvrager het hoogst in onze rangorde van bekommernissen moet staan. Ik deel de bekommernis over andere elementen, maar als we die rangorde respecteren, dan moeten alle actoren zich daarachter scharen, ook al kost dat moeite.

Vroeger was er geen elektronische versie. Toen moesten mensen zich ook verplaatsen. De eigen toelichting is soms mogelijk, maar er zijn ook personen met een fysieke of motorische handicap die hooggeschoold zijn en informatica beheersen. Ze kennen ook het systeem van de elektronische handtekening. We moeten ook rekening houden met die evolutie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 17.21 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP : Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN : Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

